

Рôкъ XII. Скрентонъ, Па., Четверъ 10-го Новембра, 1904. Число 45. — Vol. XII. Scranton, Pa., Thursday, November 10, 1904. No. 45.

Дуже важне!

Подаємо до вѣдомости всѣмъ Братствамъ и вôддѣламъ Рус. Нар. Союза и всѣмъ поодинокимъ членамъ, що на VIII-ôй Головнôй Конвенціи Р. Н. Союза въ Шамокинъ, Па. делеґаты ухвалили, що кождый членъ Р. Н. Союза мае платити разъ въ роцѣ въ мѣсяци Децембру 25 центôвъ на желѣзный фондъ.

Ся ухвала була оголошена въ орґанѣ Союза „Свободѣ" число 26. зъ дня 30. Юнія, 1904.

Длятого поручае ся всѣмъ членамъ Р. Н. Союза выконати сю ухвалу. Хто сего не зробить стратить всѣ права членьскій до орґанізаціи Р. Н. Союзъ.

К. Кирчôвъ, предс.,
С. Ядловскій, секр,
Ал. Шаршонъ, касієръ.

НОВИНКИ.

— ЗЪ Гейзелтонъ, Па. На Народный Фондъ зложили зôбраній гостѣ на весѣлю Семана Сокôлъ и Анны Иванцьо по промовѣ чесного Федора Поливки офѣру $1.77.

— Въ парадѣ устроенôй майнерами въ честь Мічеля минувшои Суботы выступила першій разъ публично оркестра братства „Союза" и списала ся добре. Найбôльшу заслугу въ орґанізаціи оркестры положивъ чес. Михайло Мардинякъ, предсѣдатель братства.

— НА ВЫСТАВѢ въ Сенъ Луі закупили Японцѣ великій воздушный бальонъ, котрый спровадять на поле битвы, а вôдтакъ будуть нимъ взносити ся у воздухъ и кидати зъ него на Росіянъ бомбы и динамітъ.

— ВЪ Канзасъ Сити, Мо. здарили ся два поѣзды, оденъ особовый що ѣхавъ до Сенъ Луі, а другій тягаровый. Ударъ бувъ такъ сильный, що першій вôзъ особового поѣзду розлетѣвъ ся на кусники, при чôмъ згинули три особы, а богато зôстало зраненыхъ.

— ВЪ Любачевѣ коло Ярослава въ Галичинѣ пробувае цѣлый вôддѣлъ козакôвъ, що складае ся зъ 70 людей, котрй разомъ зъ кôньми и упряжею утекли зъ Росіи, щобы не пôти на далекôй Сходъ, куды за кôлька днѣвъ мали ихъ выслати. Конѣ цѣшанôвске староство имовѣрно въ лѣцитаційнôй дорозѣ продасть, а выскані въ той способъ грошѣ вôдôшле Росіи.

— ВЪ ЧІКАҐО посперечавъ ся оденъ купець зô своею жѣнкою, и пôдчасъ сварнѣ жѣнка застрѣлила свого мужа, вôдтакъ хотѣла собѣ вôдобрати житє выстрѣломъ зъ револьвера, однакъ рана не є смертельна. Мужь еѣ померъ, а еѣ вôдвезено до шпиталю.

— ВЪ МИНУВШÔМЪ тыжню померло въ Ню-Йорку 687 осôбъ. Статистика показує, що нѣколи еще не було въ Ню Йорку такъ малого числа выпадкôвъ смерти, хочь людность Ню Йорку зъ кождымъ днемъ збôльшае ся и теперь живе тамъ 3,570,012 жителѣвъ,

— ВЪ ШАРЛОТТЕ Н. К. зôрвавъ ся валъ доокола водного резервуару. Вода въ однôй хвилѣ затопила цѣлу околицю, причôмъ стратило житє 6 осôбъ, а много є покалѣченыхъ. Заразъ пôдъ стѣною резервуару находили ся два домы, котрй вода затопила, а жителѣ ихъ знайшли смерть, залятй водою и засыпаній румовищемъ.

— ДО Сенъ Франсиско прибувъ корабель „Хіна" наладованый самыми Китайцями, котрй говорили, що ѣдуть звидѣти выставу въ Сенъ-Луі. Однакъ Урядъ еміґраційный не повѣривъ ихъ словамъ, и завернувъ ихъ назадъ до краю. Якъ звѣсно истнує въ Сполученыхъ Державахъ законъ, котрый выбороли робôтники еще року 1883, силою котрого не вôльно впускати до Спол. Державъ китайскихъ робôтникôвъ, щобы тй не робили конкуренціи робôтникамъ американськимъ.

— ВЪ ВИЛКСБЕРИ, ПА знайшло страшну смерть шѣстьохъ майнерôвъ Полякôвъ и Словакôвъ. Въ середу рано 2-го падолиста прійшли до майнôвъ до роботы, всѣли въ кôшь, и зачали спускати ся пôдъ землю. Нагло щось попсувало ся въ машинѣ, котра спускала кôшь, и робôтники зъ кошомъ зъ великою скоростію зачали спадати на долъ, причôмъ кôшь ударявъ то въ оденъ бôкъ еѣны то въ другій, такъ що заки злетѣвъ вôнъ на долину, робôтники були вже на пôвъ мертвй въ наслѣдокъ потовченя. На домѣръ нещастя, на днѣ була вода на 5 стôпъ глубока, отже чого не зробило потовчене, се доправила вода и всѣхъ шѣстьохъ робôтникôвъ вже неживыхъ страшно покалѣченыхъ вытягнено зъ ямы глубокои на 1700 стôпъ доперва по великихъ трудахъ.

— ВЪ Ню Йорку при однôй улицѣ зачавъ бити вôзникъ свого коня такъ немилосерно по головѣ, що кôнь внаслѣдокъ ударôвъ упавъ на землю. Коли перехожй робили вôзникови докоры, за що вôнъ такъ немилосерно бе коня, вôнъ вôдповѣвъ, що кôнь сей є його власнôсть, и вôнъ може його забити якъ схоче. Вôзника арештовано, а судія засудивъ його на 30 днѣвъ арешту за немилосерне знущане ся надъ звѣрятемъ.

— ВЪ Мт. Вернонъ, Н. Й. лучилась страшна катастрофа. Мали тамъ повести нову желѣзну дорогу черезъ скалисте мѣсце. Щобы усунути скалы, спроваджено 2300 фунтôвъ динаміту, котрый переховувано въ хатѣ, що лежала близько желѣзнои дороги. Оденъ робôтникъ стерѣгъ сеи хаты щобы нѣхто до неи не наближавъ ся. Въ полудне, коли робôтникъ ѣвъ обѣдъ, ѣхавъ желѣзный поѣздъ попри дôмъ зъ динамітомъ. Въ наслѣдокъ стрясеня наступила страшна експльозія динаміту. Цѣла околиця на три милѣ вôдъ мѣсця експльозіи затрясла ся. Вôкна потовкли ся, хаты попукали. Всѣ думали, що се землетрусъ. Робôтникъ що стерѣгъ динаміту на кусники розшарпаный. Богато осôбъ тяжко раненыхъ.

— ВЪ ДЖЕРСИ СІТИ Н. Дж. на стацію поліційну прійшла мала дѣвчинка и просила, щобы завезти еѣ до судіи. Коли се зроблено сказала до судіи: Вчера вечеромъ посварила ся мама зъ татомъ и мама пôшла до мѣста и вже не вернула. Потому пôйшовъ тато и такожъ невернувъ. Лишило ся насъ четверо малыхъ дѣтей. Мы есьмо голоднй и не маемо, що ѣсти. Може-бы вы заопѣкувались нами. Судія приказавъ поліціи справу розслѣдити и заопѣкувати ся безпомôчными дѣтьми.

— ВЪ БРУКЛИНѢ Н. Й. завôзвавъ передъ судъ купець Галінавъ полісмена Мекъ Ґавна о вôдшкодоване въ сумѣ $10.000 за втрату сына. Рѣчь мала ся такъ: Полісменъ Мекъ Ґавнъ стрѣлявъ до утѣкаючого злодѣя, однакъ не поцѣливъ его, але смертельно ранивъ малого хлопчика сына купця Галінавъ. Хлопчикъ на другій день померъ. Теперь батько домагає ся вôдшкодованя въ грошахъ за утрату сына.

— ЗЕМНЙ останки бувшого президента Трансвалю перевезено зô Швайцаріи до Роттердаму, а зъ вôдси кораблемъ завезуть до полудневои Африки до Трансвалю, до вôтчины покôйного, котру вôнъ такъ горячо любивъ.

— ВЪ НЮ ЙОРКУ одною зъ улиць йшли двѣ жѣнки. Нагло одна зъ нихъ упала на землю. Прибѣгъ полісменъ и довѣдавъ ся, що се суть двѣ сестры, обѣ не мали нѣчого въ устахъ вже три дни, а теперь одна зъ нихъ упала зомлѣла зъ голоду. Полісменъ давъ имъ доляра и зарядивъ складку помѣжь прохожими людьми. Въ короткôмъ часѣ зôбравъ $30 и въ сей способъ запобѣгъ голодовôй смерти двохъ сестеръ.

— ВЕЛИКИМИ масами еміґрує народъ зъ Угорщины черезъ портъ Фюме. 3000 еміґрантôвъ жде на кораблѣ, котрй не можуть ихъ помѣстити. Еміґранты не мають де спати а начальникъ мѣста выєднавъ имъ позволене ночувати въ желѣзничихъ возахъ.

— ФРАНЦУЗКІЙ корабель „Жіронде" 25 миль вôдъ порту Бона здаривъ ся зъ другимъ кораблемъ такъ нещасливо, що въ протягу кôлькохъ хвиль пôшовъ на дно. На корабли було 110 пасажирôвъ и всѣ они потонули въ мори. Ратунокъ бувъ неможливый.

— ВЪ ОДНÔЙ зъ першорядныхъ ресторацій въ Ню-Йорку арештувала поліція 6 кельнерôвъ и одну кельнерку за ошуство, якого допускали ся вôдъ трохъ тыжнѣвъ пôдробляючи чеки. Шкода, яку нанесли въ сей способъ господареви выносить бôльше якъ $6.000.

— ВЪ Гобокенъ, Н. Дж. почувъ патролюючій полісменъ въ однôй хатѣ страшный крикъ. Побѣгъ отже тамъ чимъ скорше и коли вôтворивъ дверѣ дому зъ вôдки сей крикъ походивъ, очамъ його представивъ ся страшный видъ. На землѣ лежавъ Китаець зѣлляный кровію зъ вôдрѣзаными пальцями въ руцѣ, и глубокими ранами на грудьохъ. Коло него стояла бѣла жѣнка зъ ножомъ въ рукахъ, такожъ окровавлена. Завôзваный лѣкарь подавъ имъ першу помôчь. Однакъ по кôлькохъ хвиляхъ Китаець померъ. Передъ смертію однакъ зôзнавъ передъ поліціею, що жѣнка, котру застали въ дома, се була його полюбовниця. Она то, правдоподôбно маючи замѣръ його обôкрасти, бо взагалѣ жили зô собою въ згодѣ, напала на него рано, коли еще лежавъ въ лѣжку, зъ ножемъ въ рукахъ и тяжко його ранила. Вôнъ зачавъ боронити ся и такожь еи покалѣчивъ. Жѣнка ся є такъ тяжко покалѣчена, що нема надѣѣ, абы выздоровѣла.

— ДОНОСЯТЬ, що Нѣмеччина радо згодила ся на пропозицію Сполученыхъ Державъ, щобы скликати до Ґаґи всесвѣтну конференцію мирову, а такожь приобѣцяла зô своеи стороны поперти Спол. Державы въ змаганяхъ погодити воюючй стороны.

Часъ выгравки годинника на будову церкви въ Ст. Луі, Мо. вôдложеный и зôстане оголошеный пôзнѣйше.

Комітетъ.

Збирайте жертвы на „Руск. Народн. Фондъ".

ОГОЛОШЕНЄ.

Братство св. Арх. Михаила, вôд. 14 Р. Н. Союза, въ St. Louis, Mo. буде обходити свого патрона св. Арх. Михаила въ Недѣлю 20 Новембра 1904. Тому повѣдомляю всѣхъ членôвъ, щобы кождый явивъ ся въ гали де вôдбувають ся мітинґи о 10-ôй годинѣ рано зъ одзнакою. Хто не прийде заплатить 50 ц. кары. Се дотычить особливо членôвъ зъ St. Louis, Mo., Madison, Belleville и Maryville, Ill. Кождый зъ нихъ мае прийти на рокове свято свого патрона, бо инакше мусить заплатити кару.

Гр. Копча, секретарь,

О пôдземныхъ скарбахъ.

Розповѣвъ Андрѣй Каменьскій.

(Дальше)

Алюміній змѣшаный зъ золотомъ дае також гарный метал. И деякі люде радили державѣ робити зъ того металю грошѣ.

Вконци скажу, що хоть алюміній мае голосъ металевый, але коли пробували робити зъ него дзвоны, то голосъ тыхъ дзвонôвъ бувъ такій якъ голосъ розбитого горшка.

Я сказавъ, що алюміній добувають зъ глины.

Зъ глины якъ знаете достають и инчі рѣчи, цѣлкомъ не подôбні до глины. Знаете що высушена и выпалена глина дае цеглы.

Зъ глины лѣплять горшки. Зъ глины роблять вкôнець порцеляну и то зъ самои чистои бѣлои глины, котру звуть, пôсля одного хіньского міста, Каолинъ, а коли будемо говорити о дорогихъ каменяхъ, о рубінѣ и шафірѣ, то довѣдаемось, що и ті камѣнѣ суть нѣчо инчого якъ глина.

Срѣбло.

Розказавши про алюміній, розкажу про другій метал подôбный барвою до него. Є нимъ срѣбло. Срѣбло е бѣле такъ якъ и алюміній, тôлько ще бѣлѣйше. Розрôжнити его однако легко вôдъ алюмінію коли взяти въ руки кусникъ алюмінію и срѣбла. Срѣбло е 4 разы тяжше вôдъ алюмінію, и колибъ витесавъ кусень срѣбла такій, щобъ якъ разъ влѣзъ въ 1 лѣтру и такій самый кусень алюмінію, то той кусень срѣбла важивъ бы 10·5 кільограма а кусень алюмінію 2·5 кільограма.

Срѣбло называе ся благороднымъ металемъ такъ якъ и золото, а то тому, що воно находить ся часто цѣлкомъ чисте, а по друге и то важнѣще, воно не ржавѣе. Люде знова, котрі мають богато тыхъ благородныхъ металѣвъ называють ся вôдъ того благородными...

До чого служить срѣбло?

Воно служить на посуду и на грошѣ. Воно добре на грошѣ тому, що его не зъѣдае ржа и тому що воно дороге, що въ маломъ куснику е велика вартôсть, и для тои послѣдной причины золото е ще пригôднѣйше на грошѣ, якъ срѣбло. Понеже однакъ воно е мягке и стираесь легко, такъ якъ и золото, то его мѣшаесь зъ мѣдію и такі грошѣ не такъ легко стирають ся. А мѣшаесь ті металѣ такъ що на 900 частôвъ срѣбла додаесь 100 частôвъ мѣди. Такъ роблять въ Америцѣ. А въ Англіи на 925 частôвъ срѣбла додають 75 частôвъ мѣди.

Въ послѣдныхъ лѣтахъ срѣбло дуже станѣло. Оденъ кільограмъ срѣбла коштуе 20 долярôвъ. И тому власне що воно разъ танѣе то знова дорожѣе, то воно на грошѣ въ теперѣшныхъ часахъ не цѣлкомъ пригоже. Тому въ Полученыхъ Державахъ завели выключно золоту монету яко головну, а срѣбна монета е побôчною, яку „здають". Є однакъ партія, именно партія демократôвъ, котра хоче, абы и срѣбло було головною монетою такъ якъ и золото, вони хочуть щобъ воно стояло зъ золотомъ „at a parity". Така партія зве ся силверистами.

Срѣбло находить ся або чисте, на примѣръ въ Silver Islet надъ озеромъ Сопіріоръ, або яко срѣбні руды, зъ котрыхъ треба його допера вытопляти.

Яко руды воно головно находить ся разомъ зъ золотомъ, зъ оловомъ и зъ мѣдію. И то дивно, що майже усе срѣбло яке теперь добувають находить ся не въ копальняхъ срѣбла, а въ копальняхъ мѣди, олова и золота. И въ копальняхъ мѣди и олова е воно тôльки побôчнымъ продуктомъ.

Найбôльше срѣбла находить ся въ стейтахъ Колорадо, Монтана, Юта, Айдаго, Невада, Арізона и Каліфорнія.

Зъ усѣхъ державъ на свѣтѣ найбôльше срѣбла добувають слѣдуючі:

Мексіко	за 30,243.655 доларôвъ,
Получ. Державы	„ 28,948.800 „
Австралазія	„ 5,072.330 „
Болівія	„ 3,912.000 „
Испанія	„ 3,102.450 „
Нѣмеччина	„ 2,880.700 „

Инчі державы менчі скôлькости.

Срѣбло мае дуже гарный звôнкій голосъ. Коли въ звонѣ е досыть срѣбла, то его голосъ буде дуже гарный.

И у чоловѣка гарный голосъ зовемо срѣбнымъ.

Мѣдь.

До металѣвъ найбôльше звучныхъ належить також мѣдь. Мѣди вживали люде вже тодѣ на ножѣ, мечѣ и стрѣлы, коли ще не знали желѣза. Се тому, що мѣдь находить ся або чиста, або коли вона приходить яко руда, то лекше еѣ выправити якъ желѣзо. Мѣди тои въ тѣ давні часы передъ желѣзомъ вживали або самои чистои або мѣшали ѣи зъ циною и вживали тои мѣшанины. Та мѣшанина зве ся бронзъ. Бронзъ е добрый на списы и мечѣ. Коли пôдете въ якомъ мѣстѣ до музею, то будете бачити неразъ рôжні предметы, якъ перстенѣ, малі статуѣ, великі голки, ножѣ, цѣлкомъ зелені. Ті рѣчи найдено въ могилахъ и то були знаряды давныхъ людей, котрі ще не знали желѣза. Люде ті звались варварами, значить що не циві лізоваными високо, такъ якъ теперь. Зелень тая походить вôдъ того, що бронзъ або мѣдь заржавѣла. Той вѣкъ, той часъ, коли люде не знали желѣза, тôлько знали бронзъ, зве ся бронзовымъ.

Теперь уживають також бронзу. Зъ него роблять статуѣ, що ихъ неразъ видно по великихъ мѣстахъ, на пляцахъ, та въ музеяхъ. Зъ него лл̂ють також каноны и дзвоны. Бронзъ, зъ котрого ллють дзвоны мае 78 частôвъ мѣди, а 22 частôвъ цины, а бронзъ на каноны мае 90 частôвъ мѣди а 10 частôвъ цины.

Часто додаесь до бронзу ще олова и цинку, але, якъ сказано, головною частію складовою бронзу е мѣдь.

Про мѣдь годить ся ще сказати, що вона коли ржавѣе е страшенною отруею. Тому треба бути осторожнымъ зъ мѣдяною посудиною.

Найбôльше мѣди продукують Получені Державы, а також Испанія и Португалія. Въ Получ. Державахъ, особливо стейты Монтана, Мічіґанъ и Арізона дають богато того металю.

Марморъ.

Коли нашъ еміґрантъ ѣхавъ до Америки, мусѣвъ неразъ кôлька днѣвъ ждати въ Гамбурзѣ, Бремѣ, Антверпіѣ, Ліверпули и не маючи що робити йшовъ неразъ зъ другими „до музею". Въ тыхъ музеяхъ бачивъ вôнъ усякі бѣлі статуѣ.

Зъ якого матеріялу зроблені т статуѣ?

Вони вытесані звычайно зъ мармору. Марморъ е то камѣнь, такій якъ вапнякъ, тôлько дрôбно кристалізованый, через що мае полискъ живый, кристалічный. Вапнякъ звычайный е усюды и его вживаесь на вапно, а марморъ е дуже дорогій и вживаесь его на статуѣ. Коли купите въ аптицѣ квасу сôльного и пустите двѣ-три кaплѣ на марморъ або на вапнякъ, то побачите, що вôнъ зачне кипѣти и шипѣти. По тôмъ пôзнаете усе марморъ.

На статуѣ марморъ е незвичайно пригожій. Коли марморъ гарный и коли майстеръ вмѣвъ вытесати статую, то та статуя буде така гарна, що вамъ такъ и здаесь, що въ нѣй е жива душа, котра говорить зъ того камня.

Въ музеяхъ бачите особливо статуѣ давныхъ грецкихъ рѣзьбярôвъ. Вони суть або зъ мармору, або частѣйше вôдливки зъ ґіпсу. Ті грецкі рѣзьбярѣ, що жили въ тыхъ краяхъ, зъ котрыхъ прійшла наша грецка вѣра, але ще передъ Исусомъ Христомъ, вмѣли такъ гарно рѣзьбити, що нѣхто до теперь ихъ не перевысшивъ. Але вони мали и дуже гарный марморъ, зъ острова Паросъ. Коли такій рѣзьбяръ вытесавъ зъ такого бѣлого якъ тѣло мармору статую и вмѣвъ ще въ тую статую вдунути душу, то люде що дивились на неи вôдходили вôдъ змыслôвъ.

Въ пôзнѣйшихъ часахъ Таліяне були найлѣпшими рѣзьбярами. Вони мають також дуже гарный марморъ, що находить ся въ мѣстѣ Карара. Зъ того мѣста продають марморъ за великі грошѣ по цѣломъ свѣтѣ. Въ Америцѣ е марморъ також, именно въ Ракі Мавнтейнсъ. Вôнъ мае примѣшку таку, що полискуе на сонци якъ дуга дощева и е тому дуже гарный и дорогій. Зъ такого мармору пороблено стѣны въ State Capitol въ мѣстѣ Денверъ, въ стейтѣ Колоредо. Знавцѣ кажуть, що вôнъ е до деякихъ оздобъ кращій якъ Карарійскій, однакъ рѣзьбярѣ вживають на статуѣ ще все таки мармуру зъ Карары.

Часомъ буває марморъ занечищеный, тому бачите неразъ наче жилы, темні пасма на статуяхъ.

Ґіпсъ и алябастеръ.

Въ музеяхъ бачите неразъ статуѣ, дуже гарні, але вони не мають житя, вони мертві. Ті статуѣ, то суть вôдливки зъ ґіпсу. На що ихъ роблять? Подумайте, що якійсь великій рѣзьбяръ вытесавъ гарну статую. Та статуя находить ся на пр. въ Римѣ. Инче мѣсто на пр. Ліверпулъ, хоче мати бодай вôдливокъ зъ тои статуи. И отъ роблять ґіпсову фіґуру. Ґіпсову фіґуру легко пôзнати, якъ кажу, по тôмъ, що вона не мае житя, не мае тои прозрачности, що статуя мармурова. Колибъ однакъ вы конче хотѣли переконатись чи фіґура зъ ґіпсу, то приступѣть до неи и зарысуйте нôгтемъ. На фіґурѣ ґіпсовôй ноготь зробить рысу, а на мармуровôй нѣ.

Ґіпсъ творить неразъ цѣлі горы. Вôнъ е на першій поглядъ подôбный до мармуру и вапняку. Але его пôзнати легко по тôмъ, що коли полити его квасомъ сôльнымъ, то вôнъ не кипить, а марморъ и вапнякъ кипить. Ґіпсъ даеть ся також все зарысувати нôгтемъ а марморъ и вапнякъ нѣ. Щобъ зарысувати марморъ треба вже ножика, хоть тупого.

Дуже гарный прозрачный ґіпсъ, зве ся алябастеръ. Вôнъ е досить живый и тому его дуже часто вживають на маленькі статуѣ, такъ якъ мармору на бôльші.

Ґіпсові вôдливки можна бачити усюды по домахъ. Вони дуже дешеві и служать до окрасы комнатъ.

Ґранітъ.

Тымъ гарнымъ и сильнымъ словомъ называють люде оденъ дуже гарный камѣнь. Той камѣнь можна бачити усюды. Єго вживають на будову, на дороги и на тротоары, але також на сходы, статуѣ и т. д.

Коли близше придивитесь тому каменеви, то переконаетесь, що вôнъ не е одностайный а е мѣшаниною бѣлавого, червонавого и чорного каменя.

Ґраніту вживали особливо Єгиптяне на статуѣ, на обеліски, то е высокі дуже стовпы, такі які ставлять на гробахъ, на звычайні стовпы, и до будовы.

Ґранітъ вже не е такъ добрый на статуѣ якъ марморъ, бо дуже легко вôдломлюесь, що пôдчасъ тесаня рука або нога, коли статуя ґранітна.

Коли вы чули про пирамиды Єгипту, то ті пирамиды були покриті зъ верха ґранітовыми полѣрованими плытами. Ґранітъ дае ся именно дуже гарно полѣрувати.

Діяманть.

Коли говоримо слово діямантъ, то чуемо вже въ самôмъ словѣ и той блескъ, якій вôнъ мае и ті чудні барвы, и огонь и твердость.

Діямантъ е найтвердшимъ каменемъ, якій тôлько е на земли. Єго й пôзнаемо по твердости. Нѣхто не може намъ дати шкла замѣсть діяманту, хоть вôнъ дуже подôбный до шкла. Чому? Бо діямантъ легко пôзнати по тôмъ, що вôнъ зарисуе всѣ другі камѣнѣ и скло и сталь и усѣ, усѣ металѣ, а его нѣхто нѣчимъ незарисуе. По тôмъ пôзнати дуже легко діямантъ. Возьмѣть найтвердшій кремѣнь, діямантъ его зарисуе. Возьмѣть ще твердшій карундъ або шміргель, діямантъ и его зарысуе.

Що до барвы то вôнъ е звычайно безъ барвы, але часомъ е вôнъ забарвленый на червоно, сино, зелено, чорно и т. д.

Діямантъ е дуже дорогій для того, що вôнъ служить яко гарна оздоба, бо мае полескъ діямантовый, незвычайный огонь, барву найчистѣйшои воды, коли безбарвный и незвычайну твердôсть. Пороху діямантового вживають до полѣрованя найтвердшихъ инчихъ дорогихъ камѣнѣвъ и его самого. Треба бо знати, що діяманту рѣдко коли вживають такъ якъ его найдуть, а звычайно дають ему через шліфоване якусь форму. Тодѣ его полискъ и огонь набирае бôльшои силы и вôнъ свѣтить навѣть въ темнотѣ и такій шліфованый діямантъ зве ся брилянтъ.

Діяманты суть дуже маленькі. Тому ихъ вставляють въ перстенѣ, въ кульчики, браслеты. Вони служать до оздобы мітръ и коронъ королѣвскихъ. Найбôльшій якій до теперь здыбали важить однакъ майже пôвъ фунта, бо 971 каратôвъ. Єго найдено недавно въ полуднѣвой Африцѣ въ Jagersfontein и теперь его шліфують въ Амстердамѣ. Звычайно вони завбôльшки проса, сѣмени, часомъ гороху, або й орѣхôвъ.

Вартôсть діямантôвъ обчислюють инакше якъ вартôсть золота. Бо коли на примѣръ 1 грамъ золота коштуе 3 короны, то 10 грамôвъ буде коштувати 30 коронъ. А зъ діямантами рѣчь мае ся инакше, а именно такъ:

1 каратъ діяманту коштуе		100 дол.
10 каратôвъ „	„ 10.10.100=10.000	„
100 каратôвъ „	„10.10.10.100=100.000	„

Такъ само малесенькі діяманты суть також дуже дорогі. Такій діямантъ на пр. що важить тôлько $\frac{1}{32}$ часть карату, е дорожшій якъ той діямантъ, що е 2 разы бôльшій вôдъ того, то е якъ той що важить $\frac{1}{16}$ часть карату, а то тому, що ихъ дуже трудно шліфувати.

Де находять ся діяманты?

Може хто чувъ казокъ и оповѣданъ про богату Индію, край що лежить въ Азіи и належить до богатои Англіи. Отже найбôльше діямантôвъ находили давнѣйше въ Индіяхъ. Потôмъ вôдкрыли богаті копальнѣ діямантôвъ въ Бразиліи, ще пôзнѣйше, 1829 р. въ Уралі, а 1867 въ полуднѣвой Африцѣ и то такъ:

Джанъ Орайлі, купець и стрѣлець полювавъ собѣ на пустыни. Коли его заскочила нôчь вступивъ вôнъ до одного фармера, що звавъ ся Ванъ Нікеркъ на нôчь. Вôнъ побачивъ, що дѣти Ванъ Нікерка бавились якимись камѣнчиками. Орайлі взявъ гарный камѣнчикъ занѣсъ до мѣста Кейпъ Тавнъ и продавъ за 3.000 дол. Потôмъ вернувъ до Нікерка и говоривъ зъ нимъ про діяманты. Нікеркъ нагадавъ собѣ, що бачивъ разъ въ рукахъ Кафра, що бувъ попомъ и чарôвникомъ камѣнчикъ досыть великій. Вôнъ вышукавъ того Кафра, давъ ему 500 овецъ, коней и майже увесь свôй маетокъ и достававъ той камѣнчикъ. Нікеркъ заразъ продавъ той камѣнчикъ за 56.000 дол. Той діямантъ важивъ 84½ карата. Тодѣ начали напливати въ ті околицѣ люде и шукати за діямантами. Діяманты зъ Полудневои Африки дають рôчно 4,000.000 дол. И въ послѣдныхъ 20 лѣтахъ 90 процентъ усѣхъ діямантôвъ приходить зъ Африки.

(Конецъ буде)

Торжество 2-лѣтнои рôчницѣ заснованя Клюбу 4-охъ Михайлôвъ въ Джерзі Сіти, Н. Дж.

Около 5-ои годины вечеромъ начались сходити гостѣ до галѣ п. Голода. Можна тамъ було бачити зъ всѣхъ поблизькихъ плейзôвъ заступниковъ брацтвъ такъ мужескихъ якъ женьскихъ. Галя була красно прибрана въ американьскй фаны, а мѣжь ними красувалась жовто-синя, мовбы хотѣла сказати: честь тобѣ руска молодѣжи, що и ту на чужинѣ знайшламъ у Тебе перше мѣсце. Столы були прибранй въ рôжного рода букеты зъ живыхъ цвѣтôвъ, побôчь котрыхъ знаходилась перекуска. Около 6-ой год. п. Михайло Сидоръ, заступникъ предсѣдателя, промовивъ до зôбраныхъ гостей и попросивъ усѣхъ сѣдати. Наколи галя заповнилась гостями п. Андрей Сандовичь, предсѣдатель клюбу привитавъ всѣхъ присутныхъ красною промовою, а пояснивши, що мы е, и до чого повиннисьмо стремѣти тутъ на американьской земли, попросивъ всѣхъ до участи звеличаня нынѣшного торжества. За нимъ промавлявъ Михайло Сидоръ а возвѣстивши радôстну вѣсть, що о. Н. Пôдгорецкій по довшôй недузѣ прибувъ знову мѣжь насъ, привитавъ его горячими словами зъ надѣею, що той, котрый причинивсь до заснованя того товариства и двигненя цѣлои джерзиситскои парафіи, буде и дальше твердо працювавъ для насъ. — По нѣмъ забравъ слово Д. Ванько. Въ своѣй знаменитôй промовѣ перейшовъ головнѣйшй подѣѣ на американьской Руси за послѣднй часы зъ зазывомъ, щобъ руска молодѣжь стояла непоколебимо за рускою справою. Теперь забравъ слово К. Кирчôвъ пред. Союза. Бесѣда его була взрушаюча; въ нѣй поучивъ вôнъ молодѣжь якъ мае заховуватись проти старшихъ, якъ маемъ старатись, щобъ насъ поважали другй а при кôнци не забувъ и за шкôльный фондъ, на котрый зôбравъ понадъ $14.00 дол. По нѣмъ говоривъ С. Ядловскій секретарь Союза. Въ своѣй бесѣдѣ вказавъ вôнъ на нужду Русинôвъ робôтникôвъ въ Америцѣ и завзывавъ всѣхъ вступати въ слѣды поступовыхъ масъ робôтничихъ. По скôнченôй бесѣдѣ С. Ядловского забравъ ще-разъ слово Мих. Сидоръ и подякувавши за численну участь, попращавъ всѣхъ, а гостѣ въ доказъ щирои подяки вôдспѣвали гармонѣйно кôлька народныхъ пѣсней, а вôдтакъ розойшлись всѣ зъ одушевленемъ. — Мѣжь бесѣдами деклямували п. Д. Голодъ и другй, словомъ забава вôдбулась прехорошо. Не було тамъ бесѣды за жаднй партіи анѣ сварней, но була любовь братерска. — Изъ замѣтнѣйшихъ гостей були панна Г. Констанкевичь и п. докторъ Микола Арданъ.

Того рода забавы повиннй бы вôдбуватись по всѣхъ иншихъ мѣсцевостяхъ мѣжь Русинами а тогдѣ переста либъ всякй сварки и непорозумѣня мѣжь нашими людьми а настала-бы згода и любовь, чого вôдъ серця всѣмъ желаю.

Участникъ.

ДОПИСИ.

З McAdoo, Pa.

У нас, дяковати Богу, устали всякі роздори і сварнї в парохії і вмісто незгоди тепер запанувала в нас любов і мир. Не чути тепер тих ненавистий та нарікань: — ти поляк, а ти мадяр; лишень всї до купи чи то з Угорщини Русин, чи то з Галичини, всї себе називають Русинами.

От і за згодою, і помочию Божою, спровадили ми собі на нашого пароха о. Медвецкого з Patton, Pa., котрий есть з Угро-русинів; так само і дяко-учителя п. Мих. Бабія з Carnegie, Pa., котрий есть з Галичини. Они оба обняли разом нашу парохію і разом взялись до працї енерґічно як в церкві, школї, і старають ся нашу парохію, котра до тепер майже спала сном блаженних, піддвигнути із твердого сну.

Школа щоденна читаня і писаня по руски відбуваесь від 5—7 год. вечером; так само зачалисьмо ся учити хорального сьпіву, котрого наші люди вже давно бажали чути. Та дасть Бог, що незадовго почуемо наш милозвучний сьпів в церкві. Наша школа містить ся в нашім парохіяльнім будинку, котрий ми сего року закупили за $1.300.00, а так само в тім будинку мешкае і наш учитель.

О скілько ми ся довідали, то нашого теперішного дяко-учителя п. Мих. Бабія спровадив з краю царославний батюшка Ольшевский до Мейфілд, Па. на місце п. А. Ґели, котрий тепер зістае в Scranton, Pa. Там пробув п. М. Б. більше як рік.

Однак коли переконав ся до чого тягне царославний кнут, то не зважаючи на всякі їх обіцянки, котрими вміють чесних людий ловити, плюнув на них, і зробив так, як то недавно зробив п. А. Ґела теперішний учитель в Scranton, Pa.; він вступив ся на значно меншу посаду в Carnegie, Pa., а відтак на просьбу Ради церковної прибув до нас. Тож честь п. М. Бабійови, за тое, що не дав ся зрадникам підкупити; так повинен зробити кождий чесний Русин.

За раду церковну:
Константин Поступак, пред.
Павло Рифон, секретар,
Петро Лешифка, касиер.

Зъ Єйтсборо, Па.

Понадъ хату п. Мих. Бодака, члена бр. св. Михаила и „Руского Нар. Союза" вôддѣлъ 51, перелетѣвъ бузьокъ и принѣсъ ему дуже гарну та здорову дѣвчинку. Хрестий родичѣ були Иванъ Бандровскій, Ст. Витковскій, Ирена Шевчикъ и Анеля Смитъ. Пôдчасъ гостины забавляли ся всѣ дуже гарно и прилично при спѣвѣ народныхъ рускихъ пѣсней и т. п. а п. Петро Шевчикъ, предсѣдатель нашого братства, промовивъ до зôбраныхъ гостей та пôднѣсъ вагу Рус. Народного Фонду и Бурсы, и заохотивъ всѣхъ до складаня жертвъ на сй цѣли. Гостѣ приняли сю промову зъ одушевленемъ и зложили суму $5.30. Нехай имъ Богъ заплатить за се сторицею. Малôй Русинцѣ дали на хрещеню имя Анастазія. Нехай жие Руси и родичамъ на потѣху а Богу на хвалу.

Гôсть.

Зъ Клївелендъ, О.

У насъ теперь велика буря. Але якъ то кажуть: въ великои хмары, малый дощь, такъ и тутъ здаеть ся буде. Буря повстала зъ того, що бувъ тутъ російскій бискупъ Тихонъ и казавъ, що тутъ въ Клївеландѣ мае бути московска школа. То зъ того пôшли тутешнй аґенты до головы по розумъ и ходять по гавзахъ та баламутять народъ. Такъ кричать, що выглядае якъ бы навѣть російскій Синодъ мавъ прійти тутъ до Клївеланду мешкати тамъ де мають церковь. Коло церкви мають побудовати щось зъ 20 домôвъ и школу — пытане тôлько хто буде до тои школы ходити. Хиба тотй аґенты, що ходять по домахъ и аґітують, ну але они вже давно перевченй и здае ся школы не потрѣбують. Не тôлько перевченй але навить подоставали нагороды вôдъ бискупа. Оденъ зъ нихъ А. Р. дôставъ якогось кусника паперу, що зве ся „грамота", а другому И. Ф. кажуть, що обѣцяли що всѣ его сынове зôстануть бискупами. То видите що они не надармо ходять и аґітують за московсковъ вѣровъ. Є тутъ ще бôльше такихъ аґітаторôвъ, москалѣвъ зъ пôдъ Горлиць, але тй два найголовнѣйшй. Они вже затягненй до бискупскои книжки...

Братя, Русины, не слухайте тыхъ аґентôвъ, не дайте ся имъ баламутити, бо мы не жаднй москалѣ, але галицкй Русины. Чуже шанувати, але свого ся держати и своимъ дорожити — се нехай буде наша засада, бо якъ свое будемо покидати, то чужй люде будуть зъ насъ смѣятись.

Лемко.

Зъ Брендонъ, Ман., Канада.

Нещасте спôткало одного Русина. Заробивъ собѣ 50 долярôвъ и прійшовъ до мѣста щобы змѣнити чекъ, на грошѣ. Зайшовъ до готелю и тамъ ему чекъ змѣнили. Але на той часъ бувъ въ готелю Англикъ. Вôнъ бачивъ якъ сей Русинъ мѣнявъ грошѣ и пôшовъ за нимъ вслѣдъ. Коли подыбавъ его въ однôй темнôй улици, вôдобравъ ему жите, грошѣ вхопивъ и утѣкъ. Полїція шукае злочинця безъ успѣху.

Другого знову Русина, що мавъ заробленыхъ 30 долярôвъ и ѣхавъ треномъ до мѣста, напали два розбишаки и хотѣли вôдôбрати грошѣ. Вôнъ боровъ ся зъ ними довгій часъ, але вкôнци таки его перемогли и вôдобрали грошѣ а самй поутѣкали. Ихъ такожь не спôймано.

М. Миколаѣвъ.

З St. Louis, Mo.

Дня 30-го Октобра відбув ся в Ст. Луі баль на дохід будови гр. кат. церкви. Баль сей був перший сего рода між тутешними Славянами, бо можна сказати, що се був не руский баль, але славяньский. Взяли в нїм участь крім Русинів також Чехи, Поляки, Словаки, Хорвати, так що величезна галя ческої Сокольнї була переповнена. Найбільше заімпонувало усім се, що на сім бали, як нїколи передтим на жаднім иньшім балю, явили ся сьвященики всїх повисших народів як: руский, 3 ческих, польский, словеньский, хорвацкий. Заслуга, що в бали сім взяло участь тілько народа належить ся безперечно тутешному душпастиреви о. Чаплїньскому, котрий за так короткий час свого побуту в Ст. Луі з'єднав собі так велику симпатию не іноміж сьвященьством, але взагалї між всїми Славянами.

Під кождим взглядом баль випав величаво, так що мило було дивити ся як сей ріжний народ бавив ся в як найбільшій згої і любови.

Правдиве узнане належить ся також всім членам комітету, котрі докладали всїх сил, аби гостий як найлїпше приняти і вдоволити.

Баль сей зістане довго в памяти всїх присутних.

Йосиф Аврс.

Зъ Біверъ Крікъ, Альта., Канада.

Якъ звѣсно, въ насъ вѣвъ ся процесъ за церковь черезъ 3 роки. Наконець выграли справу уніяты и ходять до церкви що свята и що недѣлѣ и хвалять Бога якъ звычайно. Тымчасомъ царославнй не засипляють справы. Зъ жалю и мести за те, що програли церковь подали рекурсъ и теперь всѣ хвалять ся, що церковь вони виграють. Недавно бувъ тутъ ихъ владыка, бо такъ вони его называють и казавъ имъ, що церковь вони набеспечно выграють. Якъ то выйде то не знаемо, а вони хвалять ся, що страхъ. Прожиемъ то побачимо, що то зъ того буде. Въ насъ теперь, Богу дякувати, спокôй. Вôдъ коли приѣхали отцѣ Василіяне народъ тримае ся купки якъ Богъ приказавъ и анѣ одна душа не перейшла на царославіе. Кобы Богъ давъ такъ и на далѣ, бо перше якъ не було тутъ священикôвъ, то люде ничь не робили тôлько о вѣрахъ бесѣду мали, а вôдъ коли приѣхали священики то люде вспокоили ся.

Въ насъ вже по жнивахъ. Збôже зародило ся файне, але пшениця геть померзла, бо морозъ бувъ на 20-го Августа а пшениця ще була позелена. Хто мае высоку фарму пѣсковату, то въ того не змерзла, але въ кого низька, то геть змерзла. Зерно є, але дуже утленьке. Въ вересню звозили люде збôже, але власне въ сѣмъ мѣсяцю перепадавъ дощь майже що день а на 23-го вересня падавъ снѣгъ и того самого дня загинувъ. То дуже людямъ перешкаджавъ дощь въ роботѣ а вôдъ 24-го дуже файна погода и тепло.

Тутъ въ нашôмъ мѣсточку, що называе ся Star, згорѣвъ одному Анґликови сторъ. Огонь повставъ зъ незнанои доси причины. Шкоду мае велику, але троха мавъ заасекуровано.

Поздоровляю всѣхъ щиро сердечно.

Иванъ Нѣмчукъ.

Пересторога.

Повѣдомляю всѣхъ краянôвъ, щобы ся варували жидôвскихъ аґентôвъ. На нашъ плейзъ Єйтсборо, Па. зайшовъ разъ жидôвскій аґентъ зъ Питсбурґа и обѣцявъ горы — долы, щобы лишь люде брали въ него асекурацію. Казавъ, що его компанія платить $5.00 на тыждень запомоги въ разѣ слабости а 150 долярôвъ посмертного, але ажь по роцѣ. Многй люде дали ся пописати до сеи асекураціи и поплатили по 3 доляры вступного и все пропало якъ камѣнь въ воду кинувъ. Жидокъ бôльше не показавъ ся.

Братя дорогй! Чи то розумъ такъ робити? Хибажь не знаете, що маемо свою орґанізацію „Рускій Нар. Союзъ" и свои братства. Чи не лѣпше пристати мѣжь своихъ якъ давати ся записувати до жидôвскихъ компаній? Тажь въ Союзѣ и вступне менче а мѣсячне лишь 70 центôвъ! А за се Союзъ платить не по роцѣ, але по 30 дняхъ и не 150, але 600 долярôвъ посмертного, а если, борони Боже, умре жена — 300 долярôвъ посмертного. Той аґентъ, котрому деякй дали ся пописати не догляне тебе брате, якъ будешь хорый, анѣ не займе ся твоимъ похорономъ якъ бы тебе, борони Боже, забило у майнахъ або бысь умеръ. Въ разѣ слабости, калѣцтва, або смерти, вôнъ тобѣ не порадить, але мусишь ити до якого Англика або до другого жида, щобы тобѣ листъ до компаніи написавъ и, розумѣе ся, мусишь за тое добре заплатити. Тожь не дайте ся туманити рôжнымъ дурисвѣтамъ, бо вже зъ васъ шкôру дерли въ старôмъ краю а тутъ можете обôйти ся безъ жидôвскихъ аґентôвъ и ихъ асекурацій. Маете свои орґанізаціи и свои братства чисто христіяньскй, що о много бôльше пôдпоры платять и не потрѣбуете собѣ жадныхъ факторôвъ шукати, але можете ся зъ урядниками устно або листовно въ власнôй мовѣ розбесѣдувати. Той жидокъ говоривъ, що вôнъ не прійшовъ тутъ свои вѣры ся сповѣдати, але прійшовъ бизнесъ робити. И справдѣ, що подарило ся ему зробити бизнесъ. Але на другій разъ якъ бы до васъ прійшовъ, або на другихъ плейзахъ якъ бы ся зъявивъ, то не дайте ся ошукати, але проженѣть зъ хаты.

Поздоровляю всѣхъ братôвъ и читателѣвъ „Свободы".

Петро Шевчикъ, предс. бр. ч. 51.

„SVOBODA"
(LIBERTY)
THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 209 Linden Str., Scranton, Pa.
JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.
Terms: Two dollars a year.
Established 1893
UNION LABEL 28
Advertising rates furnished on application.
Entered as second-class matter July 16 1903 at the post office at Scranton, Pa. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода"
часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза", выходить що тыждня в Четверъ и коштує:
Въ Америцѣ на 12 мѣсяцѣвъ....$2.00
До старого краю на 12 мѣсяцѣвъ $2.00
Въ Америцѣ на 6 мѣсяцѣвъ.....$1.00
Галичане можуть замовляти „Свободу" через Книгарню Шевченка ул. Чарнецького 26, Львôвъ.
Оплачувати газету треба все-гда зъ горы.
Гроші треба посылати въ реєстрованôмъ листѣ, або через експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру достаєте вôдъ почтаря або агента на експресовôмъ офисѣ, пошлѣть намъ, бо безъ того ми не годни грошей достати.
Адресъ:
„SVOBODA"
Box 353,
SCRANTON, PA.
Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити мусить подати намъ, кромѣ нового, також свôй старый адресъ.

Замѣтки.

Варта собѣ затямити. Редакторъ вôдъ нюйорскои казеты, що недавно мивъ склянки и тарелѣ по шинкахъ нюйорскихъ, теперь высмѣває рускі дѣвчата и пише, що они въ краю не знали Ицкови на шабасъ добре свѣчки засвѣтити, а тутъ стали панями. Той славный редакторъ забувъ однакъ, що тӣ рускі дѣвчата, котрӣ вôнъ высмѣває, заробляють на свое жите чесною працею, межь тымъ якъ вôнъ заробляе на жите тымъ, що обкидае болотомъ всѣхъ и вся, що ему не на руку и за те бере грошѣ. Пытаемо, хто зъ нихъ чеснѣйшій и бôльше годный поваженя? Що нашѣ дѣвчата прибирають ся по американьски и одягають ся, нераз чистѣйше и лѣпше якъ старокраєвй панѣ, то въ тôмъ нѣчого злого, а противно честь имъ за се. Редакторови казеты видно се не подобаєсь. Вôнъ волѣвъ бы, щобы руска дѣвчата ходили засмароваиѣ и нечесанѣ, бо тогды вôнъ могъ бы лѣпше брилювати и вôдбивати вôдъ нихъ якъ панъ.

За що мають москвофильскй „патріоты" своихъ братôвъ робітниковъ, такихъ якъ и они, видно також зъ того, що примѣромъ „господинъ" Шпакъ, великій пріятель о. Обушкевича, (котрый и двохъ слôвъ порядно выговорити не може, бо гикавый) назвавъ публично людей вôбраныхъ на мітингъ — голотою.

Протоєрей Товтъ хвалить ся своими парохіянами кажучи, що они много жертвъ зложили на Російскій Червоный Хрестъ. Жертвою біє добра рѣчь, але чи е тутъ чимъ хвалитись? Чія буде бôльша заслуга, чи того, що голодному подасть кусень хлѣба, чи того, що сытому даруе бохонець хлѣба та ще и зъ масломъ? Намъ здае ся, що того першого заслуга буде бôльша. А власне парохіяне о. Товта такъ не роблять. Они жертвують великі грошѣ тамъ, де вже суть міліоны, а на свои рускі цѣли, де каждый центъ дорогій не дають нѣчого! Чи се розумно? За тӣ грошѣ якй они дали на Червоный Хрестъ, еслибъ були послали ихъ до краю на бурсу для молодежи (все одно у краиньску чи москвофільску) будибъ выховали кôлькохъ бѣдныхъ рускихъ школярôвъ через оденъ рôкъ. А такъ дають тамъ де вже повно, дають на чуже а не на свое, бо если они вôбольшости Русины галицкй або угорскй, (про що не ма сумнѣву), то таки для нихъ галицка и угорска Русь близша якъ „російска".

Въ хвили, коли „Свободу" розсилаемо, вже по выборахъ. Выслѣдъ выборôвъ подамо въ слѣдуючôмъ числѣ. Тымчасомъ зазначуемъ, имена деякихъ „славяньскихъ" часописей, що стояли за републиканами:

Амер. Русскій Вѣстникъ, Гомстедъ, Па.; Kuryer Ohiowski, Толідо, О.; Gazeta Polska, Чікаґо, Ил.; Slovak v Ameryke, Ню Йоркъ; Polak w Ameryce, Бофало, Н. Й.; Bratstvo, Вилкесбери, Па.; „Правда" адвертайзувала демократôвъ.

Може кому такій списъ на що здасть ся, хочь цѣкавѣйше булобъ мати списъ всѣхъ славяньскихъ часописей и довѣдатись про напрямокъ якй они заступали.

——

Справа греко-католицкого єпископства въ Америцѣ товче ся и на дальше межь тутешными Русинами. Симъ разомъ справою сею интересують ся передовсѣмъ угорскй священики, зъ котрыхъ однй стоять за, другй противъ о. Годобая, и полемізують зô собою на столпцяхъ „Американьского Р. Вѣстника". Для загалу цѣкаве буде мабуть те, що часть угорскихъ священикôвъ (значно меньша) була зô скаргою на о. Годобая и меморандумомъ о положеню тутешнои гр. к. церкви у кардинала Ґібонса, у апостольского делеґата и президента Рузвелта. Австро-угорскій амбасадоръ знаючи добре членôвъ депутаціи (сли вѣрити словамъ о. Й. П. Ганулѣ) — на авдієнцію ихъ не принявъ.

Памятайте на Рускій Нар. Фондъ

Цвѣтки зъ поля руско-американьскои „журналістики".

Мы вже згадували, що въ Канадѣ стала выходити нова часопись „Слово", органъ тамошнои консервативнои партіи. Певна рѣчь, що чимъ бôльше якій нарôдъ мае часописей, тымъ лѣпше для него, бо тымъ швидше иде вымѣна гадокъ, люде привыкають дивитись на кожду справу зъ рôжныхъ боковъ, вчать ся думати, выробляють собѣ свôй власный осудъ. Чи однакъ появу консервативного „Слова" можна назвати потѣшаючимъ фактомъ для Канадійскои Руси. — сего годѣ сказати.

Такъ якъ теперь рѣчь представляе ся, то „Слово" въ своѣй тактицѣ зовсѣмъ наслѣдуе звѣсну ню йорску казету. Зъ противникомъ не полемізуе, але обкидае его болотомъ. Кромѣ „Слова" выходить въ Канадѣ ще „Канадійскій Фармер", органъ лібераловъ. Мы не думаемъ брати въ оборону нѣ лібераловъ, отже и „К. Фармера", нѣ консерватистôвъ, бо и ліберальна и консервативна партія въ Канадѣ, суть партіи капіталістичнй — отже зъ природы рѣчи ворожй интересамъ малыхъ фармерôвъ и робôтникôвъ, якими суть Русины въ Канадѣ. Всежь таки не можемо не зазначити, що способъ, въ якій борєсь „Слово" зô своимъ противникомъ „Канадійскимъ Фармером" є бôльше якъ простацкій, а сли такъ можна выразитись — батярскій. Подумайте собѣ, що „Слово" полемізуе зъ своими противниками а радше зъ нелюбими собѣ особами, уживаючи такихъ слôвъ: „ты драбе и лотре... ты не варта, щобы тебе земля на собѣ носила. Ты пôдлякъ, ты гôршій вôдъ собаки... ты еси простымъ лайдакомъ и ошустомъ. Ты можешь научити тôлько свинѣ пасти; ты не варта, щобы я тобѣ плюнувъ въ лице, ты чоловѣкъ безъ чести и сумлѣня, отже гôршій худобы". Кромѣ сего „вороги" достають такй назвиця якъ: „малпа, лайдачина, плюгавый, худоба, свиньскій пастухъ" и т. п.

Цѣкаво бы знати, яке вражѣне робить такій способъ писаня на канадійскихъ Русинôвъ. Канадійскй Русины, пересѣчно беручи, нарôдъ освѣченый, що читавъ часописи вже въ краю, належавъ до читалень, бравъ чинну участь въ народнôмъ житю. Чи мавъ бы сей нарôдъ такъ низько упасти въ Канадѣ, що схотѣвъ бы читати такѣ плюгавства? Сумнѣваемось и думаемо, що „Слово" мусить змѣнити свôй способъ писаня на лѣпше — або упасти. Є слижь справдѣ сталось бы такъ, що „Слово" писане въ сей способъ якъ доси теперь, знайшлобъ послухъ у народа, то се вказувалобъ на великій упадокъ не лише руско американьскои „журналістики", але и Руси американьскои взагалѣ.

Бôльше людскости, справедливости — а менче слѣпого ворогованя, ненависти та „батярства"...

Ось чого потреба американьской Руси, сли она мае розвиватись а не бути посмѣховищемъ для другихъ народôвъ.

Заява.

Дôйшло до нашои вѣдомости, що деякй зъ тутешныхъ священикôвъ не встыдають ся навить вôдъ престола въ церкви ширити неправдивй вѣсти про тутешну Руску Читальню, кажучи, що Читальню заложили безбожники, що хочуть обертати Русинôвъ на другй вѣры и т. и. Полишаючи на боцѣ недорѣчность такого говореня, (бо прецѣнь хто е безбожникомъ той не узнае жадноѣ вѣры и не може мати на думцѣ ширити яку небудь вѣру) — уважаемо за потрѣбне подати до прилюдноѣ вѣдомости:

1) що Читальню не заложили мы противъ жадноѣ церкви;

2) що Читальню заложили мы въ тôй цѣли, щобы въ нѣй всѣ тутешнй Русины, безъ взгляду на свое вѣроисповѣданє, могли сходитись разомъ, читати и учитись рускои и англійскои мовы, рахунковъ и т. п.;

3) що пôсля статутôвъ нашои Читальнѣ не вольно ширити въ нѣй якои небудь вѣры, а хто бы ширивъ въ нѣй яку вѣру або вѣвъ релігійнй споры, того выключае ся зъ Читальнѣ. Научати вѣры е обовязкомъ звященикôвъ, а обовязкомъ нашои Читальнѣ є ширити науку;

4) що Читальню мусѣли мы заложити осторонь вôдъ истнуючихъ тутъ церковъ, бо члены тихъ церковъ жіють зъ собою въ незгодѣ и мы прилучуючись до одноѣ зъ нихъ, вôдôпхали бы через те симе членôвъ другихъ церковъ;

5) що Читальня наша є и буде надальше оставати независимою, але урядъ Читальнѣ и еи члены все суть готовй по змозѣ помочи морально котрôй небудь тутешнôй церкви або товаристу, въ дѣлѣ просвѣты руского народа;

6) що кождый хто хоче переконатись о правдивости нашихъ слôвъ, найлѣпше зробить, если вмѣсто слухати безпôдставныхъ вѣстей, зайде самъ до Читальнѣ и побачить якъ и що у насъ робить ся.

Scranton, Pa., 10 Новембра, 1904.

За Урядъ Читальнѣ
В. Гринко, предсѣдатель,
Ж. Бычинскій, секретарь.

Листъ изъ Старого краю

Соймъ въ справѣ будовы руского театру.

Якъ звѣсно. Русины носять ся вôдъ довшого часу зъ думкою будовы руского театру во Львовѣ, особливожъ за послѣдный рôкъ отся справа посунула ся значно на передъ, завдяки заходамъ окремого комітету, який узявъ еи у свои руки. Пôдъ будову театру выбрано и закуплено гарну площу, на котрôй роблять ся вже вступнй роботы, выготовлено планъ театру, а сума складокъ на сю цѣль выносить теперь надъ 100 тысячь коронъ. Въ тôй справѣ звернувъ ся комітетъ також до краевого Выдѣлу, выходячи зъ тои справедливои думки, що за тӣ податки, якй рускій нарôдъ платить краеви, належить ся вôдъ краю пôдмога на рускій театръ, тымъ бôльше, що краеве правительство и соймъ нѣколи не жалуе грошей на подобнй польскй институціи.

Комітетъ для будовы руского театру предложивъ краєвому Выдѣлови условя, на якихъ мае бути удѣлена рускому театрови та краєва запомога, условя, якй краевый Выдѣлъ принявъ и предложивъ вôдъ себе до ухвалы соймови. Найважнѣйшою точкою въ тыхъ условяхъ було, що рускимъ театромъ мае управляти окрема фундаційна Рада, зложена зъ 13 членôвъ, а именно: выдѣлы львôвскихъ рускихъ товариствъ: „Просвѣти", „Рускої Бесѣди", „Українсько-руського товариства ім. Івана Котляревского", „Наукового товариства ім. Шевченка" та „Союза співацких і музичних товариств" вышлють до тоѣ Рады по 2 членôвъ, краевый Выдѣлъ 2 членôвъ, а львôвскій маґістратъ одного члена.

Але соймова буджетова комісія, пôдъ нарады якои прійшла найперше въ соймѣ ся справа, змѣнила пôвысшу точку въ той способъ, щобы до фундацiйнои Рады належало 5 делеґатôвъ краевого Выдѣлу, 1 делеґатъ львôвского маґістрату и 5 делеґатôвъ высше вычисленыхъ рускихъ товариствъ (зъ каждого товариства по одному), разомъ 11 членôвъ. Додамо, що референтомъ для тои справы бувъ бувшій намѣстникъ гр. Левъ Пінінськiй и вôнъ то придумавъ таку мудру штуку, абы Русины самй мусѣли вôдречи ся тои запомоги на театръ въ сумѣ 300 000 коронъ, яку соймъ схоче имъ дати. Бо коли-бъ дѣйсно Русины ту запомогу пôдъ такими условями приняли, то тодѣ рускимъ театромъ управляла бы польска фундацiйна Рада. Адже 5 делеґатôвъ краевого Выдѣлу та одинъ делеґатъ львôвского маґістрату все переголосовали бы пятьохъ делеґатôвъ рускихъ товариствъ и такимъ чиномъ въ театрѣ було бы такъ, якъ захотѣла бы та польско правительственна бôльшость. Вправдѣ для затуманеня очей въ высше наведеныхъ условяхъ буджетовои комісіи говорить ся, що межь 5 делеґатами краевого Выдѣлу мусять бути хочь 3 Русинôвъ, але всѣ дуже добре знають, що краевый Выдѣлъ выбере собѣ такихъ Русинôвъ, якй будуть слѣпо слухати наказôвъ зъ горы. Якъ бачите, хитру придумали польскй паны штуку: Коли Русины будуть такй наивнй, що приймуть запомогу, то тодѣ рускій театръ, побудованый кервавицею руского народу, перейде на все въ польскй руки, а до того Поляки передъ свѣтомъ зможуть похвалити ся, якй то вони добрй для Русинôвъ, яку то велику суму ухвалили на рускій театръ и т. д; коли-жъ Русины сеи запомоги не приймуть, то тодѣ Поляки скажуть, що Русины самй не знають чого имъ треба та що самй вôдкинули ухвалену запомогу.

Певна рѣчь, що соймъ прийме въ цѣлости предложенѣ буджетовои комісіи, а тымъ самымъ унеможливить Русинамъ приняте запомоги, бо годѣ припускати, абы комітетъ для будовы руского театру схотѣвъ приняти запомогу въ такôй формѣ и тымъ самымъ запродавъ рускій театръ польскимъ панамъ. Рускій нарôдъ мусѣти-ме поставити собѣ театръ выключно власными силами, хочь сказавши правду е въ насъ богато важнѣйшихъ справъ, такъ що будову театру можна бы ще й вôдложити.

Евгенія Ярошинська,

народна учителька и звѣсна руска писателька на Буковинѣ, померла въ Чернôвцяхъ д. 21. с. м. Покôйница уродила ся 1868 р. въ учительскôй родинѣ. власною працею выбила ся на становище учительки, а въ исторіи нашои літературы здобула собѣ вызначне мѣсце якъ перша побôчь Ольги Кобылянскои женщина-писателька на Буковинѣ.

Крôмъ короткихъ новель та дѣточихъ оповѣдань написала також довшу повѣсть „Перекиньчики" зъ житя руского духовеньства на Буковинѣ. Ярошинска була не лишь писателькою, але також брала участь въ суспôльнôй дѣяльности, заступаючи ся за права женщины до просвѣты и рôвноправности. Похоронъ покôйницѣ вôдбувъ ся въ Чернôвцяхъ 23. с. м. при великôмъ здвизѣ народа и бувъ дуже величавый. Много було вѣнцѣвъ, много бесѣдъ похоронныхъ. Все то було доказомъ, якъ любивъ нарôдъ рускій покôйницю и якъ дуже болѣсно вôдчувъ ей втрату.

Аполинарій Яворскій,

презесъ польского „кола", посолъ до парламенту и до сойму и т. д. и т. д. померъ учора на ударъ серця. Въ політичныхъ кругахъ вырину теперь цѣкаве пытане, хто буде провôдникомъ польского „кола", а тымъ самымъ и всеи польско-шляхотскои політики на мѣсце Яворского. Похоронъ вôдбуде ся на коштъ краю, отже й за грошѣ рускихъ

хлопôвъ, хоч вони рѣшучо не мають бути за що вдячными для презеса польского „кола“...

25 жовтня 1904. *М. Л.*

Що чувати въ свѣтѣ.

ЗЪ КОНЦЕМЪ сего мѣсяця мае приѣхати до Сполученыхъ Державъ князь японській Фушімі, братъ японського цѣсаря. Подорожь ся есть тѣсно звязана зъ подѣями на Далекомъ Сходѣ. Князь Фішімі звидить выставу въ Сенъ-Луі, а вôдтакъ вôдвѣдае президента въ Вашінґтонѣ. Часъ побуту князя въ Спол. Державахъ такъ е обчисленый, що выставу звидить князь въ послѣдныхъ дняхъ передъ еѣ замкненемъ. Тымъ часомъ покôньчать ся вже выборы нового президента, и князь Фушімі буде вже мôгъ його вôдвѣдати. Цѣль подорожи кн. Фушімі до Спол. Державъ е та, щобы предложити тутъ пропозицію, чибы не приняла ся Америка бути посередникомъ въ заключеню мира мѣжь обома воюючими сторонами. Японцѣ охотно приступили бы теперь до мира, однакъ Росія и чути навѣть не хоче про якій небудь миръ. Російській консуль въ Вашинґтонѣ выразивъ ся въ сей способъ, що Росія и на найкорыстнѣйшій условія мира теперь не пристане, доки не вôднесе рѣшучои побѣды надъ Японцями.

ПОДѢЯ, яка мала мѣсце на пôвнôчнôмъ мори, при помочи Франціи вже закончилась. Оба правительства, британьске и російске згодили ся цѣлу справу вôддати пôдъ розсудъ мѣжнародной комісіи въ Гадзѣ. Сею подѣею були дуже занятѣ королева анґлійська, Александра, и російська цариця, вдова.

Цариця вдова постановила рѣшучо справу такъ повести, щобы не допустити до вôйны мѣжь Анґлією а Росією. Такъ само постановила и королева анґ. Обѣ сестры дуже пильно обмѣнювали ся депешами телеґрафічными, котрыхъ денно переходить мѣжь ними кôлькасотъ.

Вôйна на далекомъ Сходѣ.

Телеґрамы.

Мадридъ. Испанія 30. Доходжене подѣѣ, яка лучила ся на пôвнôчнôмъ мори, розпочало ся нынѣ въ пристани Віґо.

Віґо 30. Правительство испаньске, въ порозумѣню зъ европейськими державами, дало призволене, що фльота російська, яка находить ся въ пристани Віґо, такъ довго може тамъ задержатись, доки подѣя на пôвнôчнôмъ мори остаточно не зôстане порѣшена. Адміралъ Рождественській мавъ вже двѣ нарады зъ адміраломъ анґлійськимъ, на котрыхъ була обговорена подѣя на пôвнôчнôмъ Мори. Десять военныхъ кораблѣвъ російськихъ находить ся вже въ Танґері. Решта російськои фльоты зôстане ся такъ довго въ пристани Віґо, доки не надôйдуть дальшій розказы зъ Петербурґа.

Ґібральтаръ. 30. Чотыри російськѣ торпедовцѣ переплыли черезъ тиснину ґібральтарську. Мобілізаційнй маневры анґлійськои фльоты въ Ґібральтарѣ покôнчили ся нынѣ. Уважають се за знакъ, що не прійде вже до дальшихъ непорозумѣнь мѣжь Анґлією а Росією.

Танґеръ 30. Пять російськихъ торпедовцѣвъ выплынули зъ вôдси на вôтверте море, решта фльоты набирала черезъ цѣлый день угля и живности на покладъ.

Чіфу 30. Зъ приватного, вѣродостойного жерела надôйшла вѣдомôсть, що дня 24 жовтня, Японцѣ урядили третый въ ряду, загальный атакъ на Портъ Артуръ. Въ наслѣдокъ японськихъ ґранатôвъ, експльодувавъ російській маґазинъ пороху въ Портѣ Артура, и цѣла та часть мѣста стала въ огни. Пожежа тревала цѣлый день и знищила богато домôвъ. Дня 26 жовтня заняли Японцѣ російськѣ укрѣпленя на стоцѣ горы Ріглюнґъ.

Токіо 30. Доносять тутъ, що 28 жовтня въ ночи заатакувавъ малый вôддѣлъ Росіянъ японськѣ позиціи на горбѣ Вайтао, зôставъ однакъ вôдпертый.

Мукденъ 30. Дня 26 жовтня вôдбула ся кровава битва коло святинѣ буддистôвъ. Японцѣ заатакували Росіянъ, котрѣ сильно укрѣпили згадану святиню. Битва була дуже кровава, богато людей згинуло и остаточно заняли Японцѣ святиню. Однакъ не довго тѣшились своимъ здобуткомъ, бо Росіяне вымѣрили свои пушки на свѣжо занятѣ Японцями позиціи, и въ сей способъ приневолили ихъ до вôтвороту. Коло святинѣ буддискои стояла хата, въ котрой мешкавъ російській капітанъ Польканов. Коли Росіяне мусѣли уступити передъ Японцями, капітанъ Польканов лишивъ въ тôй хатѣ на столѣ карточку, на котрôй написавъ слѣдуючи слова: „Дуже прошу того офіцира японського, котрый займе по менѣ ту хату, щобы на тôй карточцѣ написавъ свое имя. Капітанъ Польканов.“ Того самого дня Японцѣ заняли сю хату. На другій день однакъ Росіяне назадъ еѣ вôдобрали, а капітанъ Польканов знайшовъ на столѣ свою карточку и ще другу, на котрôй було написано по російськи: „Я называю ся капітанъ Ямата. Дуже бы мене утѣшило, если бымъ мôгъ познакомити ся зъ капітаномъ Полькановымъ“. Вôйська неприятельскѣ стоять готовѣ до борбы дуже близько себе. Можна сподѣвати ся, що кождои хвилѣ зачне ся велика битва.

Петербургъ 30. Намѣстникъ Алексіевъ находить ся въ дорозѣ до Петербурга. Його приятелѣ говорять, що вôнъ зôстане теперь державнымъ канцлеромъ, отже буде вôдзначеный. Другѣ однакъ говорять, що карієра політична Алексіева скôнчила ся разъ на все.

Берлинъ 31. Въ тутешныхъ рядовыхъ кругахъ говорять, що если-бы Анґлія выповѣла вôйну Росіи, то гдѣ-бы Франція сейчасъ поспѣшила Росіи въ помôчь. Єсли-бы однакъ котра зъ европейськихъ державъ помагала Росіи проти Японіи, тогдѣ-бы Сполученѣ Державы сейчасъ станули по сторонѣ Японіи.

Чіфу 31. Атакъ Японцѣвъ, на Портъ Артура, котрый розпочавъ ся 24 жовтня, тревае дальше. Японцѣ засыпують мѣсто ґранатами, и крокъ за крокомъ посувають ся на передъ, щоразъ близше самои крѣпости. Мимо заѣлости Японцѣвъ, російська залога не тратить еще надѣѣ. Вôдвагу Росіянъ скрѣпляе надѣя, що скоро явить ся пôдъ Портомъ Артура російська-балтійська фльота и що ґен. Куропаткинъ зъ вôйськомъ сухопутнымъ прійде на вôдсѣчь обложенцямъ. Ґен. Стессель заявивъ рѣшучо, що доки буде мавъ еще до розпорядимости 1000 жовнярôвъ, то буде мѣста боронити. Японськѣ ґранаты наносять великѣ школы російськимъ кораблямъ въ портъ-артурськôй пристани. Щобы змылити Японцямъ цѣль, російськѣ кораблѣ разъ вразъ змѣняють мѣсце. Послѣдна телеґрама, яку пôславъ ґен. Стессель до Петербурґа дня 17 жовтня, звучить якъ слѣдуе: Неприятель пôддержуе сильный огонь пушочный и острѣлюе нашу крѣпость зъ пôвночи и пôвнôчного всходу, причôмъ поволи наближае ся до мѣста. Чую ся щасливымъ що можу Вашому Величеству донести, що вôйсько наше, мимо всякихъ негодъ и страшенного змученя, боре ся якъ героѣ. Просимо Васъ и царицю о благословеньство.

Мукденъ 31. Оба ворожѣ вôйська суть такъ близько себе, що чути навѣть голосы людськѣ. По однôмъ и другôмъ боцѣ сыплять земнѣ укрѣпленя. Велика битва висить вже въ воздусѣ. Велике зимно доскуляе обомъ арміямъ. Въ деякихъ околицяхъ нищать домы, а дерево зъ нихъ уживають на опаль. По кладовищахъ стинають дерева въ части на опалъ, а въ части на мосты и до укрѣпленъ.

Петербургъ 31. Обѣ арміи стоять на противъ себе, готовѣ до рѣшаючои битвы. Японцѣ одержали сильну пôдмогу около 50,000 свѣжого вôйська. Теперь сила Японцѣвъ майже рôвна силѣ Росіянъ. Также и пôдъ Портомъ Артура зôстали Японцѣ скрѣпленѣ. Здаеть ся що до рѣшаючои битвы прійде надъ рѣкою Чаке. Зъ оборотôвъ Японцѣвъ слѣдно, що они перші зачнуть битву.

Токіо 31. Японцѣ затягнули велику внутрѣшню позычку на кошта военнѣ. На покрыте сеи позички, пôдвысшено значно податки.

Берлинъ 31. Російській міністеръ справъ заграничныхъ ґрафъ Лямсдорфъ пересправляе зъ нѣмецкимъ-берлинськимъ банкеромъ Мендельзономъ, въ справѣ новои пожички, яку хоче Росія затягнути въ берлинськихъ банкахъ.

Віґо, Испанія 1. падолиста. Нынѣ рано о годинѣ 8-ôй вôдплыли зъ вôдси всѣ російськѣ кораблѣ.

Ґібральтаръ 1. Весь анґлійській ґарнізонъ въ Ґібральтарѣ стоить пôдъ оружіемъ. Анґлійська артилерія заняла становища въ рôжныхъ мѣсцяхъ пристани. Вся анґлійська военна фльота въ пристани стоить въ поготовю до морськои битвы. Що се значить, годѣ зрозумѣти Якъ звѣсно, російська фльота мае черезъ тиснину ґібральтарську переплысти. Чи може спротивить ся сему Анґлія?

Лондонъ 1. Мобілізація анґлійського вôйська и фльоты въ Ґібральтарѣ занепокоила дуже цѣле мѣсто. Ходить поголоска, що Анґлія не пустить російську флоту черезъ Ґібральтаръ и що тамъ прійде до морськои битвы мѣжь Анґлією а Росією.

Петербургъ 1. Зъ вôдси выйшло розпорядженє, що зъ кождого корабля, котрый стрѣлявъ до рыболовôвъ мае лишити ся оденъ офіциръ, именно сей, котрый тримавъ варту на кораблѣ, и тѣ офіцеры зложать справоздане зъ подѣѣ на пôвнôчнôмъ мори передъ комісією, котра мае розслѣдити и залагодити цѣлу справу.

Токіо 1. Страшенный атакъ Японцѣвъ на Портъ Артура котрый розпочавъ ся 26 жовтня, тревае дальше. Японцѣ засыпують цѣле мѣсто градомъ ґранатôвъ. Пѣхотинцѣ японськѣ крокъ за крокомъ посувають ся на передъ и зъ великими стратами здобувають щоразъ то новѣ укрѣпленя. Японськѣ ґранаты доходять до пристани и сильно ушкодили три російськѣ кораблѣ.

Мукденъ 1. Обѣ арміи стоять напротивъ себе готовѣ до битвы, але жадна сторона не хоче еѣ зачинати. Японцѣ безъ впину укрѣпляють свои позиціи, такъ якбы хотѣли тамъ зимувати. Погода панує дуже гарна. Нынѣ роздавано крести заслуги тымъ жовнярамъ, котрѣ вôдзначились въ битвахъ.

Петербургъ 1. ходить тутъ поголоска, що въ короткôмъ часѣ зôстане утворена трета російська армія, котрои командантомъ буде ґен. Каврльбасъ. Такъ отже командантомъ першои арміи бувбы ґен. Ґріпенберґъ, командантомъ другои арміи ґен. Каврльбасъ, а третои ґен. Ліневичъ. Єсли-бы се справдѣ здѣйснилось, то Росія мала бы на далекôмъ Сходѣ пôвъ міліона жовнярôвъ.

Петербургъ 2. Пануе тутъ всюда пересвѣдчене, що Портъ Артура не выдержить довше атакôвъ Японцѣвъ. Залога російська показала незвычайну хоробрôсть, що доси з'умѣла оперти ся страшнымъ атакамъ Японцѣвъ, а выдержати еще довше облогу, було-бы понадъ людськѣ силы Японцѣ черезъ три послѣднѣ тыжнѣ заховували ся зовсѣмъ спокôйно пôдъ Портомъ Артура, доперва теперь, приготовивши ся якъ найлѣпше, приступили до новыхъ атакôвъ, котрѣ правдоподôбно увѣнчать ся успѣхомъ.

Берлинъ 2. Доносять тутъ, що въ Могилевѣ, де теперь вôдбуває ся мобілізація вôйська, прійшло до ґрôзныхъ заворушень резервѣстôвъ. Черезъ два дни лютували сь пянѣ резервѣсты по жидôвськимъ передмѣстю, выбивали вôкна, рабували склепы и шинки и калѣчили жидôвъ. 20 жидôвъ умирае зъ ранъ въ шпиталю, бôльше якъ 100 лежить въ дома. До Могилева пôслано 2 урядникôвъ, котрѣ мають розслѣдити цѣлу справу. Російськѣ часописи поясняють ту подѣю въ сей способъ, що власть вôйськова выдала приказъ позамыкати всѣ шинки зъ горѣвкою на часъ мобілізаціи резервѣстôвъ. Тогдѣ резервѣсты звернули ся за горѣвкою до жидôвъ, а коли жиды зачали дуже здирати, тогдѣ резервѣсты озлобленѣ на нихъ, понищили ихъ склепы и домы, а декотрымъ дали доброго прочухана, щобы на будуче не циганили.

Петербургъ 3. Въ день уродинъ японського цѣсаря припустили Японцѣ найзавзятѣйшій доси штурмъ на Портъ Артура. Они хотѣли въ тôмъ дни за всяку цѣну крѣпость сю здобути, щобы можна було донести радôсну вѣсть цѣсареви въ день його уродинъ, що Портъ Артура занятый. Однакъ се имъ не удало ся. Справдѣ заняли деякѣ російськѣ укрѣпленя, але Порту Артура не заняли. Зъ тои причины пануе въ Росіи радôсть, бо если Портъ Артура оперъ ся тому загальному атакови, то опре ся и другимъ.

Лондонъ 3. Наспѣла тутъ депеша зъ вѣдомостію, що ґен. Стессель, командантъ Порту Артура зôставъ раненый въ ногу. Пôдчасъ загальныхъ атакôвъ на Портъ Артура, страты Японцѣвъ суть далеко бôльшій, якъ коли небудь перше. Бомбардоване Порту Артура було такъ страшне, що ажь въ Портѣ Дальнôмъ дрожала земля вôдъ арматныхъ выстрѣлôвъ, не наче пôдчасъ землетруса.

Берлинъ 3. Знатоки военнѣ говорять, що мимо того, що обѣ арміи суть такъ близько себе, теперь до битвы не прійде, але доперва на весну.

Петербургъ 3. Якъ разъ минае теперь 10 лѣтъ, коли царь Микола II. вступивъ на царській престолъ. Ту десяти-лѣтню рôчницю обходжено въ цѣлôй Росіи дуже святочно. У всѣхъ церквахъ Росіи вôдправлено торжественнѣ службы Божѣ. Рôвночасно на той самый день припало и въ Японіи свято уродинъ японського цѣсаря. Цѣлый Японъ обходивъ сей день торжественно.

Парижъ 3. Подѣя на пôвнôчнôмъ мори е предметомъ нарадъ анґлійськихъ и російськихъ міністрôвъ. Скликане мѣжнародной конференціи въ цѣли полагодженя тои справы, пôддала Франція. Конференція ся вôдбуде або въ Парижи, або въ Гадзѣ. До сеи конференціи будуть правдоподôбно належати адміралы французкѣ, Сполученыхъ Державъ, Анґліи и Росіи.

Чіфу 4. Атаки Японцѣвъ на Портъ Артура вже устали. Японцѣ здобули деякѣ важнѣ позиціи, але страты ихъ суть дуже великѣ.

Петербургъ 4. Доносять тутъ, що страшнѣ атаки Японцѣвъ, котрѣ тревали безъ перестанку 6 днѣвъ, вже покôнчились. Страты Японцѣвъ вôдъ початку облоги Порту Артура до теперь обчисляють на 40 тысячь люда.

Парижъ 4. Подѣя на пôвнôчнôмъ мори буде правдоподôбно въ сей способъ полагоджена, що комісія, котра мае въ тôй справѣ выдати осудъ, збере ся дня 16-го падолиста въ Парижи а нарады будуть вôдбувати ся въ російськой амбасадѣ. До комісіи тои буде належати 5-охъ адміралôвъ, а именно: оденъ анґлійській, оденъ російській, оденъ французькій, оденъ зô Сполученыхъ Державъ а пятого адмірала выберуть собѣ всѣ чотыри. Правительство анґлійське налягае, абы та комісія зôбрала ся якъ найскорше, щобы ту справу скоро полагодити.

Петербургъ 4. Новый російській міністеръ внутрѣшныхъ справъ князь Святополкъ Мѣрській завôзвавъ до Петербурга 34 предсѣдателѣвъ Земствъ зъ цѣлои Росіи, щобы зъ ними нарадити ся надъ полѣпшенемъ добробыту народа. Новый міністеръ, котрый такъ щиро взявъ ся до великого дѣла, до полѣпшеня долѣ всѣхъ жителѣвъ Росіи, въ наслѣдокъ надмѣрнои працѣ значно пôдупавъ на здоровлю, такъ, що буде мусѣвъ выѣхати на якійсь часъ на свѣжій воздухъ на вôдпочинокъ.

Наука англицкои мовы

вже розпочалась минувшого Вторника въ Рускôй Читальни пôдъ ч. 712 улиця Вестъ Лакована въ Скрентонъ, Па. Наука англицкои мовы вôдбуваесь 3 разы на тыждень. Наука рускои мовы вôдбуваесь также 3 разы въ тыжни. Школа отворена кождого дня въ тыждни вôдъ 6 до 9-ои вечеръ. Хто хоче учитись, нехай зголосить ся сейчасъ.

Слѣдуючои Недѣлѣ дня 13-го Новембра о 4-ôй пополудни буде розказувати п. Ж. Бычиньскій про „Исторію Руси“. Вступъ вôльный.

Василь Гришко, предсѣдатель.

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Головный Урядъ „Р. Н. С.“ на роки 1904—1906.

Головный председатель — КОНСТ КИРЧÔВЪ, 140 Essex Str. Jersey City, N. J.

Головный секретарь — С. ЯДЛОВСКІЙ Box 76, Jersey City, N.J

Головный касіеръ — АЛЕК. ШАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Мѣсто-председатель.........С. Митренко OLYPHANT, PA.

Заст. секретаря ....Йос. Кульчицкій BALTIMORE, M. D.

Заст. касіера ....А. Янковичь MC ADOO, PA.

Радні:

А. Валевскій..............St. Louis, Mo.
А. Семаницкій..............Trauger, Pa.
Ник. Дембицкій......Mahanoy Plane, Pa.
К. Кобанъ..................Olyphant, Pa.
Ал. Сорока..................Plymouth, Pa
Иванъ Парилякъ........Terryville, Conn.

Ихъ заступники:

Ив Сенько........................Jessup, Pa.
Ив. Посипанко..............Mc Adoo, Pa
Ник. Домбровскій..............Eleanor, Pa.

Контрольна комісія:

О. А. Улицкій..............Ansonia, Conn.
Мих. Турковскій ....McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачь..................Mt. Carmel, Pa.

Головный орґанізаторъ:

о. Н. Пôдгорецкій, box 31, Jersey City, N.J.

Ч. 434. КВІТЪ $600.00 на шѣстьсотъ долярôвъ, котрӣ п. Олена Палѣновска отримала яко посмертну запомогу по мужу Иванѣ зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ. За скору выплату складае Р. Н. Союзови щиру подяку.
Scranton, Pa., Oct 28, 1904.
Олена Палѣновска.
Свѣдки { о. М. Яцковичь, Іоанъ Лежинскій.
А. Гела, секретарь.

ПОСМЕРТНӢ ВѢСТИ.

РОЗАЛІЯ ОЛЕКСИНЪ, жена Григорія, члена Р. Н. Союза, вôддѣлъ 32 Trauger, Pa., упокоила ся 26-го Августа б. р. Покôйна походила зъ Лопушинець, пов. Добромиль, Галичина.

АННА АДЗИМА, жена Василя, члена Р. Н. Союза, вôддѣлъ 55 Carnegie, Pa., упокоила ся 23-го Октобра б. р. Небожка походила зъ Долинъ, пов. Горлицѣ, Галичина.

Вѣчная память!

Рухъ въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

ДОБРА НАГОДА.

Братство св. Арх. Михаила, вôд. 14 Р. Н. Союза въ St. Louis, Mo. буде принимати новыхъ членôвъ въ мѣсяцю Новембру до братства безъ вступного а до „Союза“ пôсля новыхъ статутôвъ. Прото нехай кождый, хто еще не належить до братства, приступае сейчасъ, бо нѣхто не знае, що го чекае днесь а що зарань.

Голосити треба ся на адресу секретаря братства: Mr. Gregory Kopcha, 173 George st., St. Louis, Mo.

Зъ Уряду Братства:
М. Ридзикъ, предс.,
А. Валевскій, кас.,
Гр. Копча, секр.

ОГОЛОШЕНЄ.

Завѣдомляю всѣхъ членôвъ братства св. Петра и Павла въ Leetsdale, Pa., Ч. 110 Р. Н. Союза, що мітинґы будуть ся вôдбывати першу недѣлю по першôмъ въ гавзѣ Фердинанда Яромого на Ембріжъ, Па., недалеко Фріштіфікового штору ажъ доки не буде порожна гала Фріштіфіка, бо другои галѣ на Ембрічь нема. Такъ само будемо принимати новыхъ членôвъ за мале вступне. Хто еще въ братствѣ не стоить, нехай прийде — мы его радо приймемо, бо нѣхто не знае, коли его що чекае.

За урядъ братства:
Павло Ґера, председатель,
Ф. Мачита, секретарь,
П. Смольницкій, касіеръ.

БРАТСТВО

св. О. Николая въ Lopez, Pa., вôддѣлъ Р. Н. Союза 89, буде принимати въ мѣсяцю Новембру новыхъ членôвъ безъ вступного. Дня 27 Новембра вôдбуде ся рôчный мітинґъ. Будуть читати ся рôчнѣ рахунки и выбирати новый урядъ. Котрый членъ не прийде на сей мітинґъ, заплатить 50 центôвъ кары.

М. Таньчакъ, председатель,
В. Фецишъ, секретарь.

БЕЗЪ ВСТУПНОГО.

Братство св. АА. Петра и Павла, вôддѣлъ 46 въ Plymouth, Pa., принимае новыхъ членôвъ безъ вступного до братства и до Союза вôдъ 16. до 30. Новембра 1904.

Ст. Прибылъ, предсѣд.,
С. Гринякъ, секрет.,
544 West Main St., Plymouth, Pa.

— Дня 20-го Новембра о першôй годинѣ пополудни вôдбуде ся мітинґъ братства св. Й. Хрестителя въ Скатдейлъ, Па. въ домѣ п. Илька Ковали. Членъ що не явить ся на мітинґъ заплатить 50 центôвъ кары. На тôмъ мітинґу будемо принимати новыхъ членôвъ до братства безъ вступного.

Теодоръ Пелешъ, предсѣд.,
Теодоръ Ярошь, секретарь.

— Даемо до вѣдомости Русинамъ въ околици Прайсбурґъ, Па., що братство св. Василія Великого въ Priceburg, Pa., вôддѣлъ Союза 19, принимае новыхъ членôвъ вôдъ 16-го Октобра 1904 ажъ до 1-го Януара 1905 цѣлкомъ безъ вступного до братства. Братя Русины! Спѣшѣть чимъ скорше и приступайте до нашого братства и до Р. Н. Союза. Дуже добра нагода приступити безъ вступного. Котрӣ не стоите еще у жаднôй орґанізаціи не жалуйте тихъ пару центôвъ платити мѣсячно до братства и до Р. Н. Союза, бо у салонѣ, якъ знаете, богато бôльше пôде.

Стефанъ Сисакъ, секретарь.

ЄСЛИ на якôмъ плейзѣ васъ є 10 до 15 Русинôвъ а хотѣли бысте приступити до Союза, то заложѣть собѣ маленьке братство и напишѣть про се головному председателеви Konst. Kyrczow, 140 Essex Str., Jersey City, N. J. а вôнъ вамъ дасть близшӣ поясненя и пришле потрѣбнӣ рѣчи.

БРАТСТВО

св. Архистр. Михаила въ Hazleton, Pa. буде обходити празникъ своего патрона дня 21-го Новембра 1904. Проте упоминаемо всѣхъ членôвъ того братства, щобы жаденъ членъ не важивъ ся ити въ той день до роботы. Въ церкви буде Богослужене за живучихъ членôвъ братства и Парастасъ за усопшихъ. По скôнченю Богослуженя пôде братство разомъ до Менерхорь галѣ въ Гейзлтонъ, Па. и тамъ вôдбуде ся великій баль на дохôдъ братства. Просимо всѣхъ братôвъ, щобы каждый появивъ ся на Богослуженю пôдъ карою одного доляра. На балю буде знаменита музика словеньска и польска; буде также грати наша спольна банда. Не забувайте, що то наша руска, рôдна орґанізація буде обходити той великій празникъ.

М. Мардинякъ, председатель,
Ф. Поливка, секретарь.

БАЛЬ

Братства св. Йоана Хрестителя въ Нюарку, Н. Дж. вôдбуде ся 12 падолиста, 1904, въ гали 209 Ферри стрітъ. Запрашаемо всѣхъ братôвъ на нашъ баль. Нашъ баль припадае въ суботу. Початокъ о годинѣ 5-ôй пополудни. За добру музику ручить балевый комітетъ. Хтобы хотѣвъ пристати до нашого братства, то нашӣ мітинґы вôдбывають ся въ гали 538 Маркетъ стрітъ все по першôмъ въ середу. А хтобы си хотѣвъ зголосити передъ мітинґомъ, то най зголосить ся до комітету. Предсѣдатель Осифъ Фентонъ 557 Маркетъ стрітъ, секретарь Иванъ Олексовичь 31 Пасейкъ Аве. Кождый нашъ братъ належить до Руского Народного Союза. И приступайте братя, горнѣть ся до братства зô всѣхъ силъ, бо нѣхто незнае, що його спôткати може.

Осифъ Фентонъ, председатель.

Першій Великій Баль

урядже братство св. Петра и Павла вôддѣлъ Союза 102 дня 24. Новембра 1904 въ галѣ на розѣ улиць Сентрадъ и Вудлендъ, въ Клівелендъ, О. Початокъ о год. 1-ôй попол. На баль сей запрашаемо всѣ сполки зъ Клевеланду и околицѣ, абы були ласкавӣ, прийти на той нашъ першій баль. Особливо-жь запрошуемо братôвъ и сестры, що належать до Р. Н. Союза. Незабудьте прийти на тоту нашу забаву, а комітетъ балевый и урядъ братскій прийме Васъ вдячно и щиро. Поздоровляемо всѣхъ читателѣвъ и членôвъ Союза.

Ив. Сенько, секретарь.

— Хочете, щобы вашӣ грошѣ безпечно и скоро були высланӣ до старого краю, то вамъ то зробить John Nemeth, 457 Washington St. New York, N. Y.

ЖЕРТВЫ НА НАРОДНЫЙ ФОНДЪ.

На мои руки зложили на Руску Бурсу: К. Кирчôвъ, Jersey City (складка) $14.12, о. Понятишинъ $16.00. Разомъ $30.12.

На Р. Народный Фондъ: П. Шевчикъ зъ Yatesboro, Pa. (складка) $5.50.

о. Тимкевичь.

— Списъ жертводателѣвъ вразъ зъ чекомъ на грошѣ на Народный Фондъ въ Америцѣ и на Руску Бурсу просимо высилати на адресу: Rev. Paul Tymkievich, 69 Linden St., Yonkers, N. Y.

Чеки выписувати на имя John Glowa, treasurer N. F.

Безъ вступного до Р. Н. Союза!!!

Дорогӣ Братя, Русины!

Въ котрого зъ васъ є серце, котребы не палало любовію до своеи родины, до вашои сестрички, до вашого брата, до вашихъ серцю найдорожшихъ няня и мамы, що десь тамъ за далекимъ Океаномъ въ нашôй обдертôй вôтчинѣ ожидають помочи вôдъ своего сынка, вôдъ своеи донечки, котрӣ поѣхали на зарôбки до сеи богатои краины?

Въ кого є серце, щобы не любило свою родину, жену и дѣточки, тотӣ твои квѣты, дорогӣ брате, котрыми ты такъ тѣшишь ся, котрымъ бажаешь щастя и просишь Господа лягаючи и встаючи о добру долю для нихъ, а котрыхъ ты и дучи до роботы пригортаешь до свого серця, цѣлуешь и прощаешь ся зъ ними, бо незнаешь чи назадъ повернешь — такъ въ цѣлости здоровъ, чи нѣ.

Може тебе дорогӣ брате присилують глубокӣ майны, може тебе машина въ фабрицѣ розторощить, може десь на твоихъ кôсткахъ будуть американьскӣ докторы практиковати и учитись? Все можливе, но ты, брате Русине, не знаешь сего напередъ.

Уважай брате, що ты бѣдный, ты не годенъ зробити маетку, котрого бысъ полишивъ своѣй родинѣ.

Твôй доляръ, котрый тяжко заробишь, есть роздѣленый на хлѣбъ, соль, на кавалокъ мяса, на все, що то бѣ конечно потрѣбне до твого житя и твоеи тяжкои працѣ — отже ты не годенъ зашпаровати богато на выпадокъ нещастя.

Отожь дорогӣ братя Русины, Руско Народный Союзъ буде принимати здоровыхъ Русинôвъ въ мѣсяцю Сѣчню (Януару) 1905 безъ вступного вôдъ первого року житя до 31, а вôдъ 31 до 45 за половину вступного.

Длятого приступайте братя численно, поки часъ, поки здоровле маете. Не вважайте на вашъ молодый вѣкъ, не вважайте на ваше здоровле, на вашу силу, бо то все якъ бы позичене. Днесь маете, завтра по нѣмъ. Рускій Народный Союзъ платить за 70 цнт. мѣсячного, 600 дол. посмертного за мужа, за утрату ока 100, за утрату ноги або руки 200 дол.; за жену 300 дол.

Записуйте свои дѣточки, бо достанете бôльше якъ въ якôй чужôй асекураціи.

Вступайте громадно а нѣколи не пожалуете того марного гроша, котрымъ забезпечуете свою родину а и вашу любовь до родины.

К. Кирчôвъ,
предс. Р. Н. Союза.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Падолистъ.

10	Ч.	Терентій и Стефанъ
11	П.	Анастасія
12	С.	Зиновій и Зиновія
13	Н.	Косма и Даміянъ
14	П.	Акиндинъ
15	В.	Акефимъ
16	С.	Іоаникій

— РУСКО-УКРАИНЬСКА бурса въ Сяноцѣ приняла на сей рôкъ шкôльный за дуже малою доплатою 22 селяньскихъ хлопцѣвъ зъ ґімназіи и школы народнои. Минувшого року покрыла бурса всѣ выдатки тôлько завдяки жертвамъ, котрӣ сплынули зъ рôжныхъ сторôнъ краю а найбôльше зъ Америки. Въ тôмъ роцѣ шкôльнôмъ принято о шѣстьохъ хлопцѣвъ бôльше якъ минувшого року.

— ЛОНДОНЬСКІЙ професоръ Мічель взывае до вчасной женитьбы. Якъ причину наводить сю обставину, що люде повиннӣ вже въ молодôмъ вѣцѣ позбути ся т. зв. „любовного дуру“, абы могли занимати ся поважнѣйшими справами. Крôмъ того професоръ доказуе, що поза трицятькою рѣкъ коли трафляе ся зовсѣмъ здоровый мущина, а се вôдбивае ся некорисно на дѣтяхъ. Тому вôнъ радить, щобы держава вызначила нагороды за вчасну женитьбу, тымъ бôльшӣ, чимъ молодшій буде вѣкъ жениха.

— Зô всѣхъ т. зв. цивілізованыхъ державъ найлекше въ Швеціи одержати супругамъ розвôдъ. Выстане, абы одно зъ нихъ, мужь чи жѣнка выѣхала поза границѣ краю и зголосили ся тамъ у шведского конзуля, а се вже выстае до розводу. Зъ того корыстае такъ много горожанъ, що шведске правительство затревожило ся о будучность державы и мае постарати ся въ парламентѣ о новый законъ що до супружихъ розводôвъ.

— ВЪ СІБЛІНҐЕНЪ въ Швайцаріи достала ся одному чоловѣкови до устъ оса въ хвили, коли пивъ зъ чарки вино и укусила его въ горло. Спухнене, що вытворило ся наслѣдкомъ укушеня, старавъ ся той чоловѣкъ усунути горячимъ молокомъ, але въ ночи спухнене розширило ся на голосни струны, замыкаючи доступъ повѣтря и выкликало смерть зъ удушеня.

— КРОВАВА подѣя считила ся онодѣ въ сали касаційного суду въ Букарештѣ въ Румуніи. Передъ трибуналомъ стававъ молодый вломникъ, Марочінсану, засудженый за убійство на 20 лѣтъ вязницѣ. Коли президентъ трибуналу выдиктавъ ему вырокъ, якій вôдкидавъ его рекурсъ, Марачінсану добувъ револьверъ и чотыри разы выстрѣливъ на судіѣвъ, ранячи притôмъ одного зъ нихъ. Наставъ переполохъ; присутнӣ кинули ся до утечѣ; навѣть жандармы втратили на хвилю голову, наслѣдкомъ чого засудженый утѣкъ изъ салѣ. На сходахъ застрѣливъ одного чоловѣка, що его ловивъ, а вôдтакъ скочивъ до стоячои повозки, струнувши вôзника зъ сѣдала. Ажъ тодѣ удало ся жандармамъ зловити его и вôдвести назадъ до салѣ. Судъ зôбравъ ся сейчасъ на нову нараду и засудивъ убійника на досмертну вязницю.

— ВСЕСВѢТНУ выставу въ Сенъ-Луі вôдъ часу еѣ вôтвореня, се е вôдъ 30 цвѣтня до теперь, звидѣло 15,933,295 осôбъ.

— ВЪ одномъ зъ послѣдныхъ чиселъ „Свободы“ донесли мы про смерть 15 осôбъ въ Ню-Йорку, котрӣ строѣли ся фабрикованою горѣвкою. Властителя реставраціи, котрый ту горѣвку продававъ, арештовано, и выпущено на волю допера за зложенемъ поруки въ квотѣ $2500. Горѣвку яку вôнъ продававъ знатоки хемічно розбирали, и справдѣ знайшли въ нѣй отрую. Коли вѣсть та розвеслася помежъ людей, кревнӣ и знакомӣ помершихъ зôбрали ся пôдъ реставраціею фальшôвника и обкидали еѣ камѣнемъ.

— ВЪ НЮ-ЙОРКУ при 35-ôй улици выбило 3-охъ злодѣѣвъ выставове вôкно зъ убранями зъ замѣромъ обôкрасти сей склепъ. Коли однакъ побачили наближаючого ся полісмена, почали утѣкати. Полісменъ пустивъ ся въ погоню за ними, однакъ нагло перелѣтѣла йому надъ головою одна кулька револьверова, потôмъ друга и трета. Утѣкаючӣ злодѣй стрѣляли до него. Полісменъ вытягнувъ чимъ скорше револьверъ, и влучнымъ выстрѣломъ ранивъ одного зъ утѣкаючихъ, два другӣ щезли на закрутѣ улицѣ. Поліція вже впала на ихъ слѣдъ.

— ВЪ суботу дня 29-ого жовтня прибуло до Ню-Йорку 4400 еміґрантôвъ, 1200 зъ Фіюме, по найбôльшôй части Русинôвъ зъ Угорщины и Словаковъ. Прочӣ суть зъ Ліверпулу, по найбôльшôй части Италійцѣ и Ирляндцѣ.

— ВЪ Трініддадъ, Кол. лучила ся страшна катастрофа въ копальняхъ угля. Въ наслѣдокъ експльозіи згинуло 60 до 80 гôрниковъ, що працювали пôдъ землею. Ратунокъ неможливый, бо полумѣнь выбухае зъ пôдъ землѣ, де горять ґазы.

— ВЪ ТОЛІДО, О. 60-лѣтный фармеръ Росъ Шаферъ закликавъ до себе въ ночи молодого робôтника, котрый передъ тымъ працювавъ у него, а коли той прийшовъ, фармеръ трикратнымъ выстрѣломъ зъ револьвера положивъ його трупомъ на мѣсци. Причина сего поступку поки-що незвѣсна. Фармера арештовано.

КÔЛЬКО Є ЗВѢРЯТЪ?

Наука знае до 400.000 родôвъ звѣрятъ; родôвъ ростинъ знае далеко менше, бо лишь до 150.000. Самыхъ комахъ знаемо 280.000 родôвъ (пр. 120.000 хрущѣвъ, 50.000 мотылѣвъ и т. д.); птицъ знаемо до 13.000 родôвъ, рыбъ 12.000, гадôвъ 8.300 (самыхъ ужôвъ є 1.640, зъ того 300 ѣдовитыхъ), земноводникôвъ 1.300 родôвъ, паукôвъ 20.000, мякунôвъ 50.000, хробакôвъ 8.000 и т. д. Берлиньскій природописный музей мае збôрку 200.000 родôвъ звѣрятъ; е они въ музею заступленӣ 1,800.000 оказами.

Перша Руска Книгарня

въ Скрентонъ, Па.

продає всякӥ рускӥ книжки фонетичнӥ и етимольоґічнӥ такъ американьскӥ якъ и краєвӥ а именно:

молитвенники, пѣснословцѣ, изборники, псалтырѣ, житя святыхъ, бѣбліи, катехизмы, коляды, букварѣ, провôдники, читанки, повѣстки, казки, спѣванники, штуки театральнӥ

и другӥ поучаючӥ и забавнӥ книжки.

Черезъ Руску Книгарню можете замавляти всѣ американьскӥ и краєвӥ часописи и выдавництва.

Ось тутъ подаємо списъ книжокъ, якӥ вже теперь можете у насъ дôстати:

Абу Касимовй капцѣ Дуже цѣкава и прегарна казка, якъ оденъ скупый чоловѣкъ не мôгъ позбути ся своихъ капцѣвъ. Цѣна.......30 цнт.

Авраамъ Лінкольнъ. Про великого патріота американського. Змѣстъ: Лінкольнове дитиньство; Тяжке горе; Мачуха; Парубокъ-наймитъ; Мандрôвка рѣкою; На новыхъ оселяхъ; Про невôльникôвъ Неґрôвъ; Зъ купця землемѣромъ; Лінкольнъ депутатомъ; Лінкольнъ адвокатомъ; Лінкольнъ обороняє Неґрôвъ; Лінкольнъ президентомъ; Початокъ вôйны; Вôйна, Рабôвъ вызволено; Конець вôйнѣ; Якимъ бувъ Лінкольнъ президентомъ; Смерть Лінкольна. — Цѣна лишь..................15 цнт.

Алѣ Баба и сорокъ розбôйникôвъ. Якъ бѣдный чоловѣкъ вôдкривъ скарбъ розбôйникôвъ въ страшнôй печерѣ, котрои дверѣ вôтвирали ся на слова „Сезаме вôтвори ся", якъ всѣхъ тыхъ сорокъ розбôйникôвъ замордувала одна невôльниця. Цѣна..................20 цнт.

Америка. Збôрка вѣршôвъ для американьскихъ Русинôвъ. Цѣна..................15 цнт.

Анґлійскӥ казки. Дуже цѣкава книжка для старыхъ и молодыхъ. Змѣстъ: 1) Якъ собѣ дуракъ розуму добувъ; 2) Маленькій ґрафъ. Цѣна книжки..................15 цнт.

Байки Павла Свого. 93 дуже гарныхъ и цѣкавыхъ байокъ и кôлька гарныхъ образкôвъ. — Цѣна лишь..................20 цнт.

Байки Леонѣда Глѣбова. Три дуже гарнӥ байки: Тамъ хорошо, де насъ нема; Ягня; Господиня и челядь. Портретъ Глѣбова. Цѣна 10 цнт.

Библія Старого и Нового Завѣта. Величезна книжка, що має тысячу сторôнъ, въ дуже гарнôй оправѣ. Библія тота повинна бути на столѣ въ хатѣ кождого Русина-христіянина. У сѣй Бібліи суть всѣ книги Старого и Нового Завѣта. Є се одинока повна Библія приступна для нашихъ людей. Цѣна..................$2.00

Богданôвъ Сынокъ. Дуже гарне историчне оповѣданє зъ козацькихъ часôвъ про Тимошка сына Богдана Хмельницького гетьмана козацкого. Цѣна..................10 цнт.

Въ путахъ шайтана. Змѣстъ: 1) Въ путахъ шайтана; 2) На вѣру; 3) Цѣповязъ. Три прекраснӥ повѣсти зъ житя татарского и зъ житя селянъ на Украинѣ. Книжка въ гарнôй оправѣ 80 цнт. въ тонкôй оправѣ..................60 цнт.

Въ глухôмъ кутѣ. Прекрасне оповѣданє зъ житя галицкихъ Русинôвъ. Цѣна..................10 цнт.

Вѣкъ нашои землѣ. Кôлко лѣтъ якъ стоить наша земля. Цѣна..................5 цнт.

Выбôръ декляманцій дли Русинôвъ. 15 дуже гарныхъ пѣсень, котрӥ можна на вечерницяхъ выголошувати на память и поученя, якъ ся ихъ учити на память и якъ выголошувати. Цѣна книжочки..................25 цнт.

Гайдамаки. Найкрасша поема Тараса Шевченка про рѣзню Полякôвъ Козаками, котрӥ мстили ся за кривды и гнетъ, якихъ дôзнавали вôдъ панôвъ польскихъ. Цѣна..................25 цнт.

Житя Святыхъ Угодникôвъ Божихъ на кождый день въ роцѣ. Богато образкôвъ святыхъ. Книжка ся є дужа гарно оправлена, береги картокъ позолочуванӥ, замикає ся клямрою, зъ футераломъ. Цѣна..................$3.00

Захаръ Беркутъ. Найкрасша руска повѣсть въ часôвъ нападу Татаръ на рускӥ землѣ. Велика книжка 224 стор. Цѣна..................60 цнт.

Збôрка оповѣдань для дѣтей: Дуже гарна и поучаюча книжка для рускихъ дѣтей. Змѣстъ: Мудрый кôтъ; Въ дорозѣ; Клопôтъ горобчика; Абдаллегъ; Мертвый паничь; Въ тôмъ Божа воля; Писанки; Рожа и червакъ; Казочка. Цѣна 20 цнт.

Изборникъ благопотребныхъ церковныхъ чинôвъ и службъ зъ Часослова, Тріодей, Трефологіона, Минеѣ общои, и Литурґікона. Велика книжка въ дуже гарнôй скôрянôй оправѣ, береги картокъ золоченӥ, замикає ся двома клямрами, зъ футераломъ. Цѣна..................$4.00

Історія Украины-Руси бôльша. Цѣна....40 цнт.

Історія Украины-Руси (мала) зъ многими образками князѣвъ рускихъ и гетьманôвъ козацкихъ. Кождый чоловѣкъ повиненъ знати історію свого рôдного краю и кождый правдивый Русинъ повиненъ знати сю книжочку на память. Цѣна..................10 цнт.

Дещо про землю. Цѣкава книжочка про те, якъ повстала земля и зъ вôдки походить землетрусъ. Цѣна..................10 цнт.

Илюстрованӥ казки. Дуже гарнӥ и веселӥ казки зъ многими образками для руского народа. — Цѣна..................20 цнт.

Коли ще звѣрѣ говорили. Найкраснӥ рускӥ казки 146 сторôнъ. Цѣна..................40 цнт.

Марта Борецка. Историчне оповѣданє про найбôльшу руску патріотку, що волѣла вмерти, якъ бачити упадокъ вôтчины. Цѣна........30 цнт.

Маруся. Найкрасша руска повѣсть для народа. Стор. 160. Цѣна..................25 цнт.

Молитвенникъ для молодѣжи въ гарнôй полотнянôй оправѣ. Въ нѣмъ мѣстять ся молитвы щоденнӥ, ранѣшнӥ, вечѣрнӥ, передъ и по науцѣ; передъ и по ѣдѣ, за родичѣвъ и т. д. Літургія св. Ивана Золотоустого, кондаки, тропарѣ, пѣснѣ на рождество, пѣсни до Пр. Дѣвы и т. д. Цѣна..................30 цнт.

Народнӥ казки. Часть I. Зъ гарными образками. Змѣстъ: 1) Яйце-райце; 2) Казки про красуню и лиху бабу: 3) Соловѣй розбôйникъ и лихій царевичъ; 4) Кирило Кожемяка; 5) Царôвна жаба. Цѣна..................25 цнт.

Оповѣданя про заздрыхъ богôвъ. Дуже цѣкава книжка про поганьскихъ богôвъ, котрӥ такъ само жили якъ люде, такъ само сварили ся мѣжь собою, а при тôмъ були заздрӥ и не хотѣли, щобы люде пôзнали деякӥ рѣчи, котрӥ они знають. Цѣна..................10 цнт.

Псалтырь блаженного пророка и царя Давида зъ пѣснями и величанями на празники Господскӥ, Богородичнӥ и Святыхъ зъ Параклисомъ и Пасхаліею. Велика книжка въ дуже гарнôй оправѣ зъ трираменнымъ золотымъ хрестомъ вытисненымъ на окладинцѣ, береги листкôвъ позолочуванӥ, зъ футераломъ. Цѣна.......$3.00

Рускій спѣванникъ мѣстить въ собѣ 254 рôжныхъ пѣсень, спѣванокъ, коломыйокъ и т. д. Цѣна..................40 цнт.

Робинзонъ Крузо. Дуже цѣкавӥ пригоды Робинзона на дикôмъ островѣ, куда выкинула його буря на мори. Якъ вôнъ тамъ живъ, якъ знайшовъ дикихъ людоѣдôвъ, и якъ дôставъ ся до рôдного краю. Богато кольоровыхъ образкôвъ. Книжка та має 300 великихъ сторôнъ и коштує..................$1.00

Словаки чи Русины. Дуже цѣкава книжка для тыхъ Русинôвъ, котрӥ не знають, хто они є, чи Русины, чи Словаки. Цѣна..........30 цнт.

Слово число 6. Змѣстъ: Спочине мôй духъ; Спокôй душѣ; Не выносить ся серце вже моє; Потреба лѣтературы; Народнӥ школы въ Пенсилвеніи; Дорога любови то Божа дорога; Зô свѣта; Новӥ книжки. Цѣна..................15 цнт.

Слово число 7. Змѣстъ: Цвѣтъ и душа; Пророкъ; Любѣть себе на останку; Псальма 133; Грѣхи міліонерôвъ; Дещо про землю и воду; Дорога любови, то Божа дорога; Зô свѣта. Цѣна 15 цнт.

Святе письмо нового завѣта въ котрôмъ суть Євангелія, Посланія, Дѣянія Апостольскӥ и вôдкровеніє св. ап. Ивана, котрӥ кождый вѣруючій читати повиненъ. Цѣна..........50 цнт.

Творы Ивана Котляревского, Петра Артемовского-Гулака и Евгенія Гребѣнки зъ трома портретами. Має 530 сторôнъ. Цѣна еи є дуже низька, въ гôршôй оправѣ 50 цнт., въ лѣпшôй оправѣ..................80 цнт.

Хвалите Господа зъ небесъ. Найкраснїй рускій молитвенникъ зъ рôжными молитвами для рôжного вѣку и стану и въ рôжныхъ потребахъ, зъ богослуженями церковными, тайнами, молитвами на часъ великого посту, на празники Господскӥ, Богородичнӥ, знаменитыхъ Святыхъ, молитвы сполученӥ зъ вôдпустами, акафисты, кондаки, тропарѣ щоденнӥ, недѣльнӥ и празничнӥ, пѣснѣ, коляды и т. д. Цѣна....80 цнт.

Хлопы и хлопска справа, Дуже поучаюча книжка для руского народа. Змѣстъ; 1) Хто суть хлопы? 2) Давнѣйша доля хлопôвъ; 3) Про заведенє паньщины; 4) Не стерпѣли люде; 5) Богъ змилосердивъ ся; 6) Новѣйшӥ часы. Цѣна 10 цнт.

Чоловѣкъ и єго історія. Дужа цѣкава и поучаюча книжка о тôмъ, якӥ народы въ якихъ частяхъ землѣ жиють и якъ выглядають. Цѣна..15 цнт.

Якъ ходити коло хорыхъ. Дуже добрый порадникъ якъ поступати зъ хорими, коли нема близько доктора. Хто перечитає сю книжку, той може дуже легко подати хорому першу помôчь, заки не прийде докторъ. Цѣна 20 цнт.

Ярема. Прекрасне оповѣданє зъ запорожського житя. Цѣна..................15 цнт

Другӥ книжки, якӥ будемо мати на складѣ, оголосимо пôзнѣйше.

Пришлѣть 2-центову марку а мы Вамъ вышлемо нашӥ Катальоґи и Цѣнники.

Грошѣ посилайте въ реджистрованôмъ листѣ або черезъ почтовый або експресовый моні-ордеръ. — Почту оплачуемо самӥ.

Безъ грошей не посилаемо книжокъ нѣкому.

Адресуйте такъ:

Ruska Knyharnia, Box 128, Scranton, Pa.

Хто стане нашимъ аґентомъ и буде розпродувати нашӥ книжки може заробити гарнӥ грошѣ. Пишѣть по условя на повысше подану адресу.

Приповѣдки.

Бога можна легше пôзнати серцемъ, якъ розумомъ.

Хто хоче Бога обдурити, обдурює лише самого себе.

Божӥ млыны мелять красно, Божӥ мѣтлы метуть чисто.

Богъ выдає свôй засудъ на впослѣдокъ, тымъ то и нема вôдъ него жадного вôдклику.

Кого Богъ хоче покарати, сему або замыкає очи, або вôдчиняє всѣ дверѣ.

Хто хоче утечи передъ Богомъ, сей зробить ще найлѣпше, якъ сотворить новый свѣтъ.

—

Хабазъ росте скорше и жиє довше, якъ пшениця.

Перечиги є — найдешевша мудрôсть.

Найбôльшӥ правды є найпростѣйшӥ.

Яку хто має фыльософію, такъ и спить.

Наше жите — взаимный обманъ и безвинна хитрôсть.

Убогій чоловѣкъ но зъ богатымъ серцемъ стоить вызше, якъ богатый але зô серцемъ убогимъ.

Для праведныхъ и свѣтъ праведный, а лукавому и сонце лукаво свѣтить.

Бога взывай, а руки прикладай.

Все Боже, лише грѣхи нашӥ.

Вôдъ серця до Бога на впростець дорога; бо вôдъ серця до неба шляха намъ не треба.

Богъ дасть нуждочку, Богъ дасть що и оздоровить.

—

Мозолѣ на руцѣ мають бôльше чести, якъ золотый перстень на пальци.

Жите є переднымъ словомъ до вѣчности.

Бôльше мухъ зловишь цукромъ, якъ перцемъ.

Нехай кождый замете передъ своими дверми, а улиця стане чиста.

Добра хазяйка процентує ся хорошо.

Хата не окрашує хазяйку, лише хазяйка хату.

Нема города безъ кропивы, анѣ рожѣ безъ терня, але й дому безъ хрестика.

Курка має також два крыла, але не можна еи навчити, щобы лѣтала такъ, якъ сокôлъ.

Де є трьохъ газдôвъ, тамъ кôнь голодный, бо кождый гадає, що иньшій накормивъ коня.

Хочь-бы хто насадивъ на одно яйце и сто курей, таки невисидять курчать въ трьохъ днях.

Латаный горнець служить часомъ довше, якъ новый.

Лѣпшій оселъ що мене несе, якъ кôнь, що мене скине.

Се злый коваль, що не може знести дыму.

Одинъ хлопчина пасе добре козу, двохъ зле, а трьохъ зовсѣмъ нѣ.

Слово не стрѣла, а гôрше ранить.

До порожнои стодолы мышь не прийде.

Шукай надъ сонцемъ сего, чого не можешь найти пôдъ сонцемъ.

Не сподѣй ся богато вôдъ сего, що богато обѣцює.

Чеснота се — гора; трудно на неи вылѣзти, але за те легко впасти.

Надѣя — се годинникъ, що йде все напередъ.

Кождый когутъ на своимъ смѣтю смѣлый,

Свого не дай на палець, чужого не бери на волосъ.

Змолотивъ Прокôпъ пшеницѣ пять кôпъ, а пирогôвъ не ѣвъ.

Рыба шукає, де глибше, а чоловѣкъ, де лѣпше.

Хто пришле?

ХТО пришле намъ два доляры на „Свободу" достане въ дарунку книжокъ вартости 50 цнт.

ХТО намъ пришле три доляры буде достававати черезъ 12 мѣсяцѣвъ „Свободу" и мѣсячникъ „Слово".

ХТО намъ пришле 3.50 дол. буде достававати „Свободу" черезъ 12 мѣсяцѣвъ и достане въ дарунку велику Библію, що має 1000 сторôнъ друку.

Пишѣть сейчасъ, бо такӥ дарунки не будемо довго давати.

Пишѣть выразно, особливо свôй адресъ и якихъ книжокъ хочете.

Американьскій шляхтичь	15
Весела книжочка зъ образками	30
Де що про звѣрята	30
Де-що про права и суды въ Сп. Дер.	10
Де-що зъ історіи російскои православнои місии въ Америцѣ.	10
Дорога до свѣдомости	10
Зубъ за зубъ	10
Загадки и образки	10
Журавлѣ	15
Календарь „Союза" (1904)	25
Казка про жида	1[illegible]
Конституція Сполуч. Державъ	1[illegible]
Марія	1[illegible]
Народный Рухъ Ав.-Уг. Русинôвъ	1[illegible]
Оповѣданя для дѣтей	20
Образки зъ Америки	10
Оповѣданя С. Макара	15
Про вôдступникъ вôдъ рос. православія	10
Покуса	10
Розмова Поляка въ Русиномъ	10
Руско-англійскій Словарець (передрукъ зъ Англ.-руск. Провôдн.	20
Руско-англійскій Провôдникъ	50
Смерть	10
Тарасъ Шевченко	15
Тымко Гаврилюкъ	15

Адресъ:

SVOBODA,

Box 353, Scranton, Pa.

JOHN J. CAMPTON

Католицкій похоронникъ.

Вынаймае тано керичѣ —ту и на околицю.—

410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГАВРІИЛЪ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Мае вавсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAD LOTZ,
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa

оправляе книжки всѣлякого рода, хочь бы якъ розтрясені. Также робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменôвъ и т. д. За роботу ґварантуе.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read
The International Socialist Review
Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
56 FIFTH AVENUE. CHICAGO

СЕМАНЪ МИТРЕНКО
готельничій
на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпити гарненько?
Запытай ся де Митренко;
Готель, виску, пиво мае,
Повні склянки доливае.
Є цигара, є и галя
На мітинги, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодно цѣкаве, —
А що выпешь, то знай брате,
Пôде дальше, якъ у пяты!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ достане найздоровшій и найтаншій напитки всякого рода и пораду, де найлучше купити шифкарту.

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)

СПЕЦИЯЛІСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖІНОЧИХ,
ДИТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.

Жени при породі дізнають особлившої опіки.

Офіс: 227 N. Shamokin Str. SHAMOKIN, PA. | Телефон Nr. 1673

Юліянъ Копистяньскій
(Julian Kopyscianski)
424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Первoрядный салюнъ рускій. — Найлѣпшій напитки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки досконалі, цигара дуже добрі.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька!

Выробляе братскі машлѣ, шапки, вôдзнаки, хоругвы, уніформы.

Цѣнникъ и пробы высилае даромъ.

Можете писати до насъ по руски, словеньски або польски.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co Ld.
— въ —
SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново уряджений. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумні Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $5,500.00 Заряджують нимъ:

Н. Габура, М. Колодѣй.

ИВАНЪ ГЛОВА
JOHN GLOVA (POSTMASTER)
— въ —
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякі потрѣбні рѣчѣ до житя, якъ также можна купити убраня майнерскі и звычайні.

Посылае также грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и безпечно.

Продае шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштуе сего пива, то иншого вже не хоче пити.	Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

ПЕРША РУСКА БУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON, PA.
Михайла М. Югаса
314 THIRD STREET

Хочешь купить добре мясо,
Шинку чи смачныхъ ковбасъ,
Не тратъ брате грошей й часу,
Лишь пытай ся, де бучеръ Югасъ.

Вôнъ всѣляке мясо мае,
Зъ людьми красно розмовляе
И порусски, по словеньски,
По анґлицки и по польски.

Зъ него Русинъ, бучеръ славный,
Къ добрôй справѣ всегда справный,
За рускій народъ крѣпко стоить,
Вражды людской ся не боить.

Тожь Русинамъ треба знати,
Що єго тре пôдпирати;
Красно зважить, въ папѣръ запакуе,
Бучерня чиста, ажь ся серце радуе.

Мы, Руснаки не жалуемо,
Вôдъ Югаса все мясо купувати будемо,
Бо вôнъ у Scranton найлѣпше мясо мае,
О тôмъ кожда дитина навѣть добре знае:

Тожь милі братя, якуля ся не волочѣть.
До найлѣпшои бучернѣ до Югаса ходѣть
Добре, тано, справедливо
Чисто, смачно и уцтиво!

Перша Руска Торговля и Рукодѣльня
РИЗЪ И ЗНАРЯДÔВЪ ЦЕРКОВНЫХЪ
у Львовѣ

поручае богато заосмотреный складъ всѣлякихъ товарôвъ церковныхъ.

Принимае замовленя на всякі роботы зô золота, срѣбла, бронзу и иньшихъ металѣвъ, якъ также до вôдновленя, позолоченя и посрѣбленя всякі церковні и домашні знаряды.

Всякі посылки полагоджуе вôдворатною почтою.
Все выконуе въ найкоротшôмъ часѣ и по найнизшой цѣнѣ.
На жаданє высилае цѣнники богато ілюстрованî.

Е. Спожарскій и В. Устеньскій,
ул. Руска Ч. 1., Львовъ. Austria, Galicia.

СВѢТОВА ВЫСТАВА ВЪ ST. LOUIS

Кождый, хто зъ Братôвъ-Русинôвъ приѣде звидѣти славну свѣтову выставу въ St. Louis, Mo. нехай не пожалуе зайти до

первoрядного руского салону АЛЕКС. ВАЛЕВСКОГО

а тамъ знайде все здорові напитки та циґара, а що найголовнѣйше: добру пораду, помôчь и услугу черезъ цѣлый часъ.

Также пригадуе ся ласкавôй памяти, що спродае тані а добрі шіфкарты и высилае грошѣ до краю.

Aleksander Walewskyj,
175 St. George St., St. Louis, Mo.
Bell 'Phone Blue 1254.

Гей Русины! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купца? Она веде просто до

Юрія Хиляка
въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаете. Въ чего найдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій сторъ зъ убранями. Купите добре „шифкарту" а скоро а безпечно пôшле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ мае ще найпараднѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погоститеся, якъ въ родной бабки на весѣлю.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ
TROMETTER'S
(Трометеръ)
при Рединьскôмъ депѣ въ Shamokin, Pa.

Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ

Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячі якъ и зимні перекуски. Потравы прилагоджені на европейскій спосôбъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремі комнаты для родинъ. Найлучші вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливі напитки. Цѣна дуже мала.

ДОВОДЫ И БЛАГОДАРЕНІЯ.

Одными тôлько доводами лѣкаръ може доказати, що въ дѣйстности вылѣчилъ хорыхъ людей. Читайте оголошенья другихъ лѣкарей, но въ нихъ не знайдете, щобы другій лѣкаръ мэлъ доводы або благодаренія своихъ паціентôвъ. Длятого-то, понеже хвалятся тôлько, що суть укôнчеными лѣкарами, а неразъ слабость не тôлько не вылѣчатъ; но побôльшатъ, то чи-жь тіи лѣкари могутъ мати доводы вдячности и благодаренія ?. Николи!

Мы зновъ, которыи дбаемо о здоровье нашего народу, щобы онъ не былъ обдираный т. з. старокраевыми и военными докторами—обманцями, радимо всѣмъ хорымъ Русинамъ удаватись тôлько до:

ПРОФ. Д-РА Е. С. КОЛЛИНСА,
дипльомованого доктора зъ Ньо-Іоркского университету,
которому цѣлый свѣтъ завдячуе певне и цѣлковите вылѣченье хорыхъ.

Для того подаемо тутъ кôлька найновѣйшихъ листôвъ, въ которыхъ нашіи братья и сестры благодарятъ професорови КОЛЛИНСОВИ за цѣлковите вылѣченье ихъ изъ тяжкой недуги.

Вылѣченый зъ тяжкой внутренной хоробы и ревматизму.

Стефанъ Урбанъ,
Box 287, Great Falls, Mont.

Дитинячіи сухоты.

Почт. г-не проф. Коллинсъ!

Благодарю за лѣкарства, которыи выслано для моей доньки. Я страшно журился тѣмъ, що моя донька не выйде зъ той хороты. Однакъ теперь я переконался, що по Вашихъ лѣкарствахъ она чѣмъ разъ лѣпше выглядае и вже майже цѣлкомъ здорова. Для того прошу приняти мое сердечне благодареніе. Я буду розголошувати Ваше имя помежи моими знакомыми.

Съ почтеніемъ,
Іосифъ Попѣлъ,
Box 12, Fernie, B. C. Canada

Вылѣчена зъ хроничной жолудковой слабости, болю головы и внутренныхъ женскихъ устроевъ.

Марія Боднарска,
Cliffwood, N. J.

Кашель, боль перси, крижей, жолудка и нестравность.

Сердечне благодареніе засылаю проф. Коллинсови за вылѣченье моей слабости. Если бы не ваша помощъ, я певно не бачилъ бы вже денного свѣтла

Михаилъ Денько, *Box 32 Orbiston, Ohio.*

Нервовость и боль головы.

Ласкавый докторе! Доношу вамъ, що лѣкарства Вашіи я получила въ належитомъ порядку и по ужитю ихъ сейчасъ чуюсь лѣпше и здоровше за що складаю сердечну подяку.

Анна Смитъ, *Ermandale, Ind.*

Скрофулы [пырщи].

Не маю словъ къ благодаренію д-ру Коллинсу за вылѣченье моей хороты, бо страшно докучали менѣ скрофулы. Теперь есмь цѣлкомъ чистый.

І. Беницкій,
Cement Works B x 33, Hannibal, Mo.

Выпуклина и боль утробы.

Почт. г-не проф. Коллинсъ! Зъ великою радостію дѣлюсь зъ вами вѣстію, що отъ вашого лѣкарства я цѣлковито выздоровѣлъ и не потребую носити поясъ. Слава такому докторови! Съ почтеніемъ,

Андрей Богатко,
186 West Rutland, Vt.

Доводôвъ о вылѣченью секретныхъ хоробъ не можемо навести, понеже въ томъ часѣ не было паціентôвъ. Тысячи выздоровленыхъ людей посвѣдчаютъ высокое знанье и практику проф. д-ра КОЛЛИНСА, яко одинокого доктора, который ручитъ за цѣлковите вылѣченье всякихъ слабостей

СЕКРЕТНЫ ХОРОБЫ МУЖЧИНЪ И ЖЕНЩИНЪ.

Професоръ КОЛЛИНСЪ лѣчитъ власнымъ способомъ такъ, що нема такого паціента, которого бы своею методою не вылѣчилъ. Для того если кто есть хорый на яку будь слабôсть, повиненъ ей докладно описати въ родной мовѣ и заадресовати листъ:

PROF. DR. E. C. COLLINS,
140 W. 34th Street, NEW YORK, N.Y.

УВАГА: Проф. Коллинсъ по докладнôмъ справдженю вашой хороты и на жаданье діагнозы пôшле вамъ потрѣбну пораду и такіи лѣкарства, которыи въ короткôмъ часѣ цѣлковито и на все вылѣчатъ вашу хорету. Протое не занедбуйте своихъ хоретъ.

Офисовыи години: Отъ 10 рано до 5 вечеромъ, а въ недѣлю отъ 10 рано до 1 пополудни.